Nr. 225 Sobota 13 Sierpnia 1938 r. Rocznik XLV

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7—Tel. 5.06.78

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60

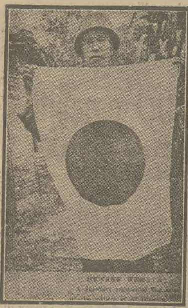
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.128
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 188

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Wczoraj o godz. 12 w południe przerwano działania wojenne

Zawieszenie broni pod Czang Ku Feng

Sowiecko-japońska komisja graniczna zajmie się wytyczeniem granicy

JAPOŃSKI POSTERUNEK NA GRANICY KOREI.

Agencja Tass ogłasza: W d. 10 b. m. ambasador japoński w Moskwie Szigemitsu ponownie odwiedził komisarza Litwinowa. Po wymianie zdań, komisarz Litwinow w imieniu Rządu sowieckiego wysunął następującą propozycję:

1) Oddziały wojsk japońskich i sowieckich przerywają wszelkie operacje wojskowe w dniu 11 b. m. o godz. 12-ej według czasu miejsc. Rządy ZSSR i japoński wydadzą natychmiast odpowiednie zarządzenia.

2) Wojsko sowieckie i wojska japońskie pozostaną na stanowiskach, które zajmowały w dn. 10 b. m. o godz. 24-ej według czasu lokalnego.

3) Dla wytyczenia granicy na odcinku spornym utworzona będzie komisja mieszana, składająca się z 2 przedstawicieli ZSRR i 2 przedstawicieli strony japońsko - mandżurskiej z arbitrem na czele, który będzie powołany zgodnie przez obie strony z pośród obywateli państwa trzeciego.

4) Komisja demarkacyjna oprze swe prace na układach i mapach, opatrzonych podpisami upełnomocnionych przedstawicieli Rosji i Chin.

Ambasador Szigemitsu akceptował całkowicie dwa pierwsze punkty propozycji sowieckiej i uchylił zasadę arbitrażu. Komisarz Litwinow wskazał wówczas, że obecność w komisji arbitra niezainteresowanego i bezstronnego byłaby najlepszą gwarancją osiągnięcia ugody w zakresie wytyczenia granicy, lecz wobec obiekcji ambasadora nie nalegał na konieczność wprowadzenia arbitrażu. W ten sposób i trzeci punkt można uważać za przyjęty. Jeśli chodzi o podstawy, na jakich ma się oprzeć praca przyszłej komisji demarkacyjnej, to porozumienia nie osiągnięto. Amb. Szigemitsu zaproponował, aby komisja niezależnie od układów i map proponowanych przez kom. Litwinowa, przyjęła jako podstawę pracy również i inne materiały, a które dotychczas nie były przedłożone Rządowi sowieckiemu i które nie są uznane. Amb. Szigemitsu porozumieć się ma w tej sprawie ze swym Rządem i udzieli odpowiedzi w najbliższym czasie.

KOMUNIKAT RZĄDU JAPOŃSKIEGO O POROZUMIENIU

Japońskie M. S. Z. ogłasza następujący komunikat: Podczas konferencji ambasadora Szigemitsu z komisarzem Litwinowem, która się odbyła w nocy dnia 10 b. m. osiągnięto następujące porozumienie:

1) zaprzestanie akcji wojskowej dnia 11 b. m. w południe (według czasu lokalnego);

2) wojska japońskie i sowieckie zatrzymują się na stanowiskach, które zajmowały o północy dnia 10 b. m. (według czasu lokalnego).

Szczegóły wprowadzenia w życie tego porozumienia będą przedmiotem rokowań przedstawicieli obu armii na miejscu.

SZIGEMITSU.

PRZERWANIE DZIAŁAŃ WOJENNYCH

Oficjalnie komunikują z Tokio: W czwartek w południe wg. czasu miejscowego wojska japońskie przerwały akcję. Trębacze odegrali sygnał „przerwać ogień". Cisza zapanowała na odcinku, który przez 10 dni rozbrzmiewał odgłosami dział, karabinów oraz hukiem bomb lotniczych.

Wojska japońskie i sowieckie stoją obecnie naprzeciw siebie w odległości od 200 — 800 mtr.

Również wojska sowieckie zaniechały wrogich działań.

Z komunikatów trudno się zorientować w czyich rękach ostatecznie znajduje się Czang Ku Feng.

Sytuacja międzynarodowa w oświetleniu Rządu angielskiego

Zaostrzenie sytuacji w Hiszpanii

i w Palestynie.—Odprężenie w Czechosłowacji i na Dalekim Wschodzie

Dzienniki angielskie komentują w sposób umiarkowanie optymistyczny wczorajszą konferencję premiera Chamberlaina z ministrem spraw zagranicznych lordem Halifaxem. Lord Halifax miał oświadczyć, że zarówno rokowania lorda Runcimana posunęły się naprzód jak i sytuacja na Dalekim Wschodzie uległa odprężeniu. Z drugiej jednak strony sytuacja w Hiszpanii kształtuje się niepomyślnie. W kołach politycznych twierdzą, że obaj angielscy mężowie stanu postanowili polecić agentowi Wielkiej Brytanii w Burgos sir Robertowi Hodgson'owi domagania się od Rządu gen. Franco udzielenia w szybkim terminie odpowiedzi na notę w sprawie wycofania ochotników cudzoziemskich z Hiszpanii i wskazania, że dalsza zwłoka może wpłynąć ujemnie na rozwój ogólnej sytuacji.

Wczoraj po południu premier Chamberlain odbył naradę z ministrem kolonij Malcolmem Mac Donaldem w sprawie wyników jego podróży do Palestyny. Zmiana polityki angielskiej w Palestynie uchodzi za mało prawdopodobną w poinformowanych kołach londyńskich.

Radość w Japonii

z powodu zawieszenia broni z Z.S.S.R.

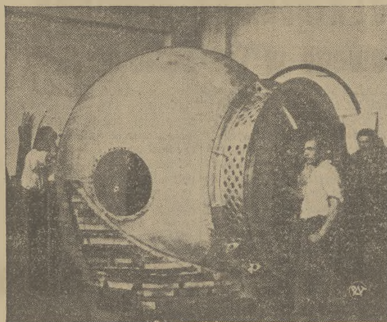

ODDZIAŁ JAPOŃSKI POD CZANG KU FENG.

Wiadomość o ugodzie osiągniętej pomiędzy Litwinowym a Szigemitsu wywarła duże wrażenie na giełdzie w Tokio. Większość papierów natychmiast zwyżkowała i już w pierwszych godzinach po otwarciu giełdy notowana była od 2 do 5 punktów wyżej niż wczoraj z dalszą tendencją zwyżkową.

„Gwiazda Polski"

przed lotem do stratosfery

Nasze zdjęcie przedstawia gondolę polskiego balonu stratosferycznego „Gwiazda Polski" w ostatniej fazie jej budowy. Start polskiego balonu do stratosfery nastąpi we wrześniu b. r.

Pomoc dla Chin

„Daily Telegraph" donosi z Hongkongu, że dostawa samolotów i sprzętu lotniczego dla armii chińskiej przybierają coraz większe rozmiary. Według informacji dziennika do Hankou nadeszło ostatnio 50 bombowców i 100 samolotów myśliwskich pochodzenia sowieckiego. Pozatym miało przybyć z Rosji około tysiąca pilotów i mechaników. Ta wydatna pomoc ze strony Sowietów umożliwia dowództwu armii chińskiej prowadzenie wzmożonej działalności lotniczej.

S. O. S. na morzu

U wybrzeży szkockich na wysokości Dunnethead zderzył się parowiec rybacki „Ross Keen" z parowcem „Arradoul". „Arradoul" zatonął. Z pośród 11 ludzi załogi 7-miu zdołano uratować, 4-ch zaś utonęło.

Na pokładzie parowca „Andania" (13.950 ton), należącym do Cunard White Star Line, wybuchł pożar w ładowni, wypełnionej sianem, a następnie przerzucił się do drugiej ładowni, wypełnionej pszenicą. W czasie akcji ratunkowej trzej strażacy legli zatruciu gazem. Pożar powstał od iskry wentylatora, która spowodowała zapalenie się gazów, wydobywających się z lampy acetylenowej.

Wiedeń odczuwa coraz dotkliwiej

rządy hitlerowców

W pierwszym dniu po wejściu w życie nowego rozporządzenia, regulującego przydział owoców handlarzom, otrzymali handlarze na targach wiedeńskich po 3 — 4 skrzynki i właściciele sklepów po jednej skrzynce. Komunikat zaznacza, że podczas rozdzielania owoców nieodpowiedzialne czynniki zakłóciły porządek, co utrudniło przydziały.

Demonstracyjna nota Turcji

do rządu Japońskiego

Anatolijska agencja telegraficzna komunikuje, że tureckie ministerium spraw zagranicznych wręczyło ambasadzie japońskiej notę, w której ministerium stwierdza m. in.: prasa doniosła o zjeździe dyplomatów japońskich w Stambule, który miał rzekomo służyć celom antysowieckim. Rząd turecki poddaje w wątpliwość ścisłość informacyj prasowych. Wobec przyjaznych stosunków, łączących Turcję ze związkiem sowieckim, było by trudne do pomyślenia, aby konferencja mająca podobne cele mogła się odbyć na ziemi tureckiej. Poza tym Turcja nie tolerowała by żadnej podobnej konferencji, wymierzonej przeciw jakiemu bądź państwu. Rząd turecki daje dalej wyraz nadziei, że gdyby podobna konferencja o charakterze gospodarczym miała się istotnie odbyć na obszarze Turcji, to Rząd japoński niewątpliwie powiadomił by o tym Rząd turecki.

Konferencja dyplomatów japońskich w Stambule zakończyła się dn. 10 b. m. Oczywiście trudno ustalić, jaki miała charakter, gdyż obrady były ściśle tajne. Demonstracyjna nota Turcji jest b. charakterystyczna.

Afera poborowa sportowców

Francuskie władze sądowe natrafiły na ślad szerokiej afery poborowej, w wyniku której aresztowano jednego z wybitnych piłkarzy francuskich, niejakiego Ben Ueli, który — jak się okazało — był zwolniony od służby wojskowej, pod pretekstem słabego zdrowia, co jednak ni przeszkodziło mu uczestniczyć w licznych zawodach sportowych. Prasa zapowiada, iż władze francuskie zainteresują się również i innymi sportowcami, zwolnionymi od służby wojskowej ze względu na stan zdrowia.

Narady premiera Chamberlaina z min. Halifaxem

LONDYN (ATE) — W środę w późnych godzinach popołudniowych odbyła się zapowiedziana konferencja pomiędzy premierem Chamberlainem i ministrem spraw zagranicznych lordem Halifaxem. O wyniku narady, która niewątpliwie dotyczyła bieżących zagadniew zewnętrzno-politycznych, dotychczas nie wydano żadnego komunikatu. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą jednak, że omawiano sprawę hiszpańską, sytuację na Dalekim Wschodzie, jak również kwestię statutu narodowościowego w Czechosłowacji.

Co się tyczy tego ostatniego zagadnienia „Ewening Standart" podaje, że premier Chamberlain w czasie konferencji był już w posiadaniu pierwszego sprawozdania bawiącego w Pradze lorda Runcimana. Sprawozdanie to zawierać ma — zdaniem dziennika — między innymi podkreślenie przez Rząd praski oraz stronnictwa Niemców sudeckich skłonności do przedyskutowania w duchu ugodowym wysuniętych obustronnie postulatów.

Stan zdrowia premiera Chamberlaina uległ — jak słychać z kół zbliżonych do premiera — dalszej lekkiej poprawie.

POWRÓT MIN. MAC DONALDA

LONDYN (PAT). — Minister Macdonald powrócił samolotem z Palestyny.

„Trzecia Rzesza" buduje wielki pas fortyfikacyjny na pograniczu francuskim

PARYŻ (PAT) — „Paris Soir" podaje w rewelacyjnej formie szczegóły, dotyczące wielkiego pasa fortyfikacji, budowanych przez Rzeszę niemiecką wzdłuż Renu równolegle do granicy francuskiej. Według „Paris Soir" roboty, które obecnie prowadzone są gorączkowo, rozpoczęły się zaraz po wypadkach 21 maja i mają być wykończone we wrześniu b. r. Tempo robót, zdaniem dziennika, jest nadal bardzo szybkie, przy czym przy pracach tych zatrudnionych jest ok. 300 tysięcy wykwalifikowanych robotników. Specjalny wysłannik „Paris Soir", który miał oglądać z bliska niektóre fragmenty prac, podaje, iż działa niemieckie ciężkiego kalibru porozmieszczane są w pasie fortyfikacji, obejmujących nieprzerwaną linię blockhausów, ciągnącą się na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów, dominują nad francuskim Colmarem, Strassburgiem, doliną Wogezów, a również i nad zagłębiem Milhou'y. Blockhausy te porozmieszczane być mają w odległości 150 m.

Zaznaczyć należy, że wiadomości „Paris Soir" o budowie nowego niemieckiego pasa fortyfikacji wzdłuż granicy Renu potwierdza zarówno „Le Jour" jak i „Journal Des Debats". „Le Jour" pisze ponadto, że fakt powstania pasa tych fortyfikacyj uważany być może za jedno z najważniejszych wydarzeń w dziedzinie wojskowej od czasu zawieszenia broni, gdyż w obecnych warunkach nie może być mowy o forsowaniu granicy nadreńskiej przez ewent. ofensywę francuską, która miałaby do pokonania pięciokrotny pas fortyfikacji. Okoliczność ta powoduje też całkowitą zmianę taktyki wojennej. Naczelny publicysta „Le Journal Des Debats" wyraża przekonanie, że fakt stworzenia nowego pasa fortyfikacji stanowi wydarzenie wielkiej wagi.

Wiadomości nocne ze środy na czwartek

O sytuacji na pograniczu sowiecko-mandżurskim

KOMUNIKAT JAPOŃSKI

TOKIO (PAT). Ministerstwo wojny komunikuje, że uderzenie sowieckie na m. Czuiliufeng zostało odparte. Nacierający cofnęli się o 600 metrów. Wioska Yangkuangping na północ od m. Czatsaoping jest od 3 dni zajęta przez oddziały czerwonej armii.

KOMUNIKAT SOWIECKI

MOSKWA (PAT). — Agencja Tass donosi: Sztab generalny pierwszej armii morskiej komunikuje: Dziewiątego b. m. wojska japońskie ponownie kilkakrotnie nacierały na wzgórze Zaoziernaja, zajęte przez wojska sowieckie. Wojska japońskie odparto z wielkimi stratami.

Wojska sowieckie są rozmieszczone wzdłuż linii granicznej z wyjątkiem wyniosłości Bezymiennaja, gdzie wojska japońskie posunęły się na 200 mtr. wgląb terytorium sowieckiego. Wojska sowieckie ze swej strony posunęły się na 300 mtr. wgląb terytorium mandżurskiego.

Na całym odcinku trwa ogień artylerii.

SIŁY WOJSK SOWIECKICH

TOKIO (PAT). Agencja Domei donosi, że marsz. Blücher osobiście objął dowództwo wojsk sowieckich w Nowokijewsku i przeniósł obecnie swą kwaterę główną do m. Hansz (20 km. na północ od m. Czang-ku-feng na południowo-zachodnim wybrzeżu zatoki Possiet).

Wojska sowieckie, wedle ostatnich doniesień z pogranicza sowiecko - mandżurskiego, składają się na tym odcinku z dwóch dywizji piechoty: 32 i 48, z brygady kawalerii oraz z dwóch brygad pancernych z 250 czołgami. Oddziały te znajdują się w pierwszej linii. Niezależnie od tego jedna dywizja znajduje się w odwodzie. Ilość samolotów sowieckich na wspomnianym odcinku oceniana jest na 300 aparatów.

MINISTER WOJNY U CESARZA

TOKIO (PAT) — Minister wojny gen. Itaki udał się do letniej rezydencji cesarza w miejscowości nadmorskiej Hayama, celem złożenia cesarzowi raportu o sytuacji na granicy sowiecko-mandżurskiej.

MOBILIZACJA DWÓCH ROCZNIKÓW W SOWIETACH

RYGA (PAT). Donoszą z Helsinek: Prasa fińska od specjalnych korespondentów z Moskwy dowiaduje się, że w dniu wczorajszym radiostacja krótkofalowa w Chabarowsku transmitowała krótkie słuchowisko z okopów armii czerwonej pod Czang-Ku-Feng. Sprawozdawca, który podał się za porucznika piechoty, oświadczył przez radio, że wbrew zaprzeczeniom japońskim czerwony sztandar powiewa nad wzgórzami Czankufeng. Prasa donosi również o zamierzonej w Rosji sowieckiej mobilizacji rocznika 1917 i 1918. Garnizon moskiewski, liczący dotychczas 110.000, obecnie wynosi tylko 40 tys. ludzi. Pozostałe zaś oddziały, jak sądzą zostały skierowane na Daleki Wschód.

W Hiszpanii

ATAK WOJSK GEN. FRANCO

MADRYT (PAT). Wojska gen. Franco rozpoczęły w środę nowe natarcie na froncie Estramadura w kierunku m. Almaden. Jest to nadzwyczaj ważny odcinek frontu z punktu widzenia ogólnej sytuacji wojsk rządowych. Natarcie odbywa się w trudnym terenie gór[illegible].

SAMOLOTY GEN. FRANCO BOMBARDUJĄ ALICANTE

WALENCJA (PAT). 6 samolotów gen. Franco zrzuciło około 80 bomb na Alicante. Jest 1 zabity i 7 rannych.

Protest rządu angielskiego przeciw bombardowaniu statków przez samoloty gen. Franco

LONDYN (PAT) — Rząd brytyjski wysłał notę protestacyjną do rządu gen. Franco w sprawie dwukrotnego atakowania statku brytyjskiego „Lake Lugano". Rząd brytyjski zastrzega sobie prawo do odszkodowania.

Nowy protest Japonii

TOKIO (PAT) — Agencja Domei donosi, że Rząd japoński za pośrednictwem ambasady japońskiej w Moskwie złożył protest wobec Rządu sowieckiego w sprawie najścia oddziałów czerwonej armii na terytorium Mandżukuo w dn. 5 b. m., kiedy to 12 żołnierzy sowieckich przekroczyło granicę w pobliżu posterunku granicznego nr. 18 pomiędzy miejscowościami Suifenho i Tungning oraz rozpoczęło wznosić umocnienia na wzgórzu, odległym o 1500 m. na południe od wspomnianego posterunku granicznego. Dn. 7 b. m. wojska japońskie zmusiły żołnierzy sowieckich do wycofania się. Strona sowiecka straciła 2 zabitych i 1 jeńca. Straty japońskie wynoszą kilku rannych.

OSTATNIE WIADOMOŚCI NA STR. 1-EJ.

W Palestynie

Arabowie napadli i ograbili biuro pocztowe i bank

JEROZOLIBA (PAT) — Arabski oddział partyzancki napadł na biuro pocztowe w m. Naplus, niszcząc urządzenia oraz przewody telefoniczne. Następnie partyzanci dokonali napadu na bank, zabierając [illegible]500 funt. szterl., poczym zbiegli.

LONDYN (ATE). — Z Jerozolimy donoszą, że w środę w godzinach wieczornych dokonano w Nablus napadu rabunkowego na angielski dom bankowy Barcla. Nieznani sprawcy zmusili pod groźbą rewolwerów urzędników banku do wydania znajdującego się w danej chwili w banku zapasu gotówkowego w sumie 5020 funtów. Mimo natychmiastowego pościgu dotychczas nie udało się ująć sprawców napadu.

WALKI TRWAJĄ

JEROZOLIMA (ATE). — Urzędowo donoszą, że we środę przed południem nieznani sprawcy spowodowali w pobliżu Hedery wybuch miny lądowej, wskutek którego 1 Żyd został zabity i kilku innych ciężko rannych. Nieomal o tej samej godzinie zaatakowano kolonię żydowską Affuleh.

We wtorek wiecz. zrzucono w pobliżu Jeninu pod wojskowy samochód ciężarowy minę, która eksplodując ciężko zraniła 1 z żołnierzy brytyjskich.

Bzdury rasistowskie

W STANACH ZJEDNOCZONYCH

NOWY JORK (PAT) — Zawiły problem rasowy rozwiązany został w tutejszym sądzie federalnym zadziwiającym wyrokiem sędziego. Oto niejaki Beneditto Cruz, obywatel holenderski, uchodzący za murzyna, rodem z wyspy holenderskiej Aruba w Antyllach, zwrócił się do władz z podaniem o przyznanie mu obywatelstwa Stanów Zjednoczonych. Cruz przebywa w Stanach od 18 lat. Sąd podanie Cruza odrzucił, motywując wyrok swój jak następuje: „Ustawa federalna pozwala na przyznanie obywatelstwa tylko osobie, należącej do rasy białej lub czarnej. Rasa żółta i czerwona są wykluczone. Ojciec petenta był pełnej krwi Indianinem z Południowej Ameryki, a matka półkrwi Indianką a półkrwi Murzynką. Aby otrzymać obywatelstwo Stanów petent musi posiadać przynajmniej więcej niż 50 proc. krwi murzyńskiej albo białej. W tym wypadku jest on Murzynem tylko w 25 procentach, dlatego podanie jego się odrzuca.

WE WŁOSZECH

RZYM (PAT) — Kierownik szkolnej organizacji faszystowskiej zwołał w ubiegłą środę około 4.000 dyrektorów i nauczycieli włoskich szkół średnich, którym udzielił instrukcji co do ich przyszłej działalności w związku z zagadnieniem rasowym.

Obrady Rady Najwyższej Z. S. R. R.

MOSKWA (PAT) — Ag. Tass donosi, że w środę na Kremlu w obecności Mołotowa, Kalinina, Kaganowicza, Woroszyłowa, Mikojana, Zdanowa, Jeżowa i Chruszczowo dokonano otwarcia drugiej sesji Rady Najwyższej ZSRR. Porządek dzienny sesji przewiduje uchwalenie budżetu na r. 1938 oraz szereg spraw formalnych, jako to uzgodnienie ustawodawstwa ZSRR z ustawodawstwami poszczególnych republik związkowych i autonomicznych, ratyfikację szeregu układów międzynarodowych oraz zatwierdzenie dekretów, wydanych w przerwie pomiędzy pierwszą a drugą sesją Rady Najwyższej.

Prace nad rozwiązaniem problemu narodowościowego w Czechosłowacji

LORD RUNCIMAN U PREZYDENTA BENESZA

PRAGA (PAT). Sekretariat lorda Runcimana komunikuje: W środę rano prezydent Benesz przyjął lorda Runcimana. Rozmowa dotyczyła spraw, związanych z przyszłymi rokowaniami. Premier podejmował wieczorem lorda Runcimana obiadem.

MISJA LORDA RUNCIMANA TRWAĆ BĘDZIE OKOŁO 6 TYGODNI

PARYŻ (PAT). — Korespondent „Figaro" donosi z Pragi, że raporty lorda Runcimana pozwalają przypuszczać, że pobyt jego w Czechosłowacji nie przeciągnie się dłużej ponad 6 tygodni. Stan naprężenia w stosunkach między Niemcami sudeckimi a Rządem praskim — pisze korespondent — wyrażający się w ustawicznych dyskusjach i polemikach dających powód do ogólnego zdenerwowanie, czyni niezmiernie trudną rolę lorda Runcimana nawet gdyby ta rola ograniczała się tylko do zwykłego zyskania na czasie.

PRACE RZĄDU

PRAGA (PAT). — Premier Hodża przyjął przedstawicieli stronnictwa sudecko-niemieckiego Kundta i Roschego.

PRAGA, (PAT). — W środę po południu zasiadł komitet polityczny rady ministrów, który uchwalił zasady i dyrektywy dla dalszych rozmów z przedstawicielami stronnictwa sudecko-niemieckiego.

9 dziennikarzy węgierskich poniosło śmierć w katastrofie lotniczej

BUDAPESZT (PAT). — Nad Debreczynem wydarzyła się w środę wielka katastrofa lotnicza, w której zginęło 9-ciu dziennikarzy węgierskich.

Uczestnicy międzynarodowego zlotu lotniczego udali się w środę rano do Debreczyna. Uczestnikom zlotu towarzyszył samolot węgierskich linii lotniczych, wiozący dziennikarzy węgierskich w liczbie 9-ciu osób. Samolot ten z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn spadł i spłonął. Wszyscy pasażerowie samolotu ponieśli śmierć. Zginęło także 3 osoby z obsługi.

Żydzi zagraniczni nie mogą uczęszczać na uniwersytety włoskie

RZYM (PAT). — Włoskie koła półurzędowe zapytane, czy zakaz przyjmowania Żydów zagranicznych na uniwersytety włoskie dotyczy Żydów, którzy zapisali się na uniwersytety w latach ubiegłych, oświadczają, że zakaz dotyczy wszystkich Żydów-cudzoziemców, to znaczy nawet tych, którzy byli studentami uniwersytetów włoskich w latach ubiegłych.

Przywódca słowaków amerykańskich o swej podróży po Czechosłowacji

GDYNIA (PAT) — W środę na m/s „Piłsudskim" odpłynął do Nowego Jorku prezes słowackiej Ligi Narodowej w St. Zjedn. dr. Hletko, zabierając ze sobą oryginał umowy pittsburskiej.

Przed odjazdem dr. Hletko podzielił się z żegnającymi go osobami swoimi wrażeniami z pobytu w Czechosłowacji. Naród słowacki, jak i Słowacy w Ameryce żądają stanowczo całkowitego wykonania przez czeskie czynniki rządowe wszystkich punktów umowy pittsbur[skiej] i o zrealizowanie postulatów tej umowy naród słowacki będzie walczył aż do zwycięskiego końca. Po powrocie dr. Hletko do Ameryki, zwołany będzie kongres ligi Słowaków, który poweźmie decyzje co do środków i sposobów dalszej walki o realizację postulatów.

Dr. Hletko twierdził następnie, że [illegible] pobytu w Europie miał moż[illegible] przekonania się, że Słowacy [illegible] się większą sympatią, niż [illegible].

Skutki bombardowania Kantonu

PARYŻ (ATE) — Ambasador francuski w Tokio Manry otrzymał instrukcję złożenia protestu w ministerstwie spraw zagr. przeciwko zbombardowaniu przez samoloty japońskie kościoła misji francuskiej w Kantonie. Z kół poinformowanych donoszą, że władze japońskie zaofiarowały odszkodowanie w wysokości 4 milionów franków. Suma ta została odrzucona przez czynniki francuskie, jako nie pozostająca w żadnym stosunku z wysokością szkód. Eksperci neutralni ocenili szkody, wyrządzone podczas bombardowania katedry francuskiej w Kantonie na co najmniej 30 milionów franków.

Liczba ofiar bombardowania Kantonu przez samoloty japońskie w ciągu ostatnich trzech dni wynosi 290 zabitych i 399 rannych. Obecnie aeroplany japońskie ograniczają się do bombardowania linii kolejowej poza obrębem miasta.

Włoski podsekretarz stanu u p. Prezydenta R. P.

LAURANA (PAT). — Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przyjął na audiencji podsekretarza stanu w ministerswie spraw zagranicznych Bastianiniego, byłego ambasadora włoskiego w Warszawie. Po audiencji Pan Prezydent zatrzymał p. Bastianiniego na śniadaniu, w którym wzięli również udział ambasador R. P. przy kwirynale Wieniawa Długoszowski, prefekt prowincji Fiume Testa oraz sekretarz federalny partii faszystowskiej de Maineri.

Zgon prof. Wacława Dziewulskiego

W środę zmarł w Wilnie dr. Wacław Dziewulski, profesor fizyki w uniwersytecie Stefana Batorego.

Turcja buduje okręty

LONDYN (PAT) — Przybył tu z Turcji kpt. Sait Halman na czele misji, która zbadać ma sprawę budowy okrętów wojennych dla Turcji w stoczniach angielskich w ramach zawartego niedawno angielsko - tureckiego układu kredytowego.

Polityka przetrwania

Historyk, który zechce kiedyś nadać jakąś nazwę okresowi, przezywanemu przez [illegible] obecnie, w naszym kraju, będzie w prawdziwym kłopocie Bo faktycznie jak to nazwać? Co jest istotną cechą panującego nam porządku politycznego? Okres poprzedni określić nie trudno. Można go przekazać potomności jako okres rządów marszałka Piłsudskiego. Czasy poprzedzające ten okres nie sprawią nam również specjalnej trudności. Możemy do nich przyczepić nomenklaturę okresu demokratyczno-parlamentarnego. Ale jak nazwać epokę, która nastąpiła po śmierci marsz. Piłsudskiego — epokę obecną? Co ją najlepiej charakteryzuje?

I rzecz ciekawa. Ilekroć ktokolwiek przystępuje do takiej analizy współczesnej rzeczywistości, nasuwają mu się zawsze określenia o charakterze negatywnym. Niektórzy powiadają w ten sposób: jedno można napewno twierdzić, nie jesteśmy państwem totalnym. Inni znów mówią demokracją tego co u nas jest, w żaden sposób nazwać nie można. A premier obecnego Rządu, widoma głowa systemu, rozważając kiedyś ten problem, oświadczył z dumą: nie jesteśmy ani faszyzmem ani demokracją. Ale czym jesteśmy? Tego nie powiedział. Bo jakże trudno to byłoby powiedzieć, jak trudno nadać temu jakąś nazwę pozytywną.

Są tacy, których zadawalają te wartości negatywne obecnego porządku rzeczy. Miałby być totalizm, faszyzm, dyktatura, niech już lepiej zostanie tak jak jest, mówią niektórzy. Skoro nie może być faszyzm, to już niech lepiej będzie tak jak jest, niżby miała być demokracja, myślą sobie drudzy. I na tych negatywnych uczuciach trzyma się dzisiejsza rzeczywistość. Ale równocześnie nadaje jej to wszelkie cechy tymczasowości, przejściowości, nietrwałości. Wszyscy w gruncie rzeczy traktują to jako jakiś okres wyczekiwania czegoś nowego, czegoś co musi przyjść, jako okres dojrzewania nowych warunków.

Trudno byłoby się dopatrzeć jakiejkolwiek pozytywnej idei w naszej współczesności polskiej. Trudno byłoby odpowiedzieć na pytanie, do czego to wszystko zdąża, co temu wszystkiemu przyświeca. A przecież każdy okres winien mieć swój cel przewodni, jeżeli ma trwać. Jedno możnaby tylko o obecnym okresie powiedzieć. Myślą jego przewodnią jest to, żeby jakoś przetrwać. I tak się żyje jakoś z dnia na dzień. Robi to takie wrażenie, jakby kierownicy nawy państwowej każdego dnia kładąc się wieczorem spać mówili sobie: no, chwała Bogu, przetrwaliśmy jakoś dzisiejszy dzień, może i jutro będzie dobrze. A pojutrze? O, pojutrze jest już w mgle, niewidoczne i tajemnicze.

Nad naszym życiem wewnętrznym państwowym unoszą się pewne konieczności Olbrzymia większość społeczeństwa odczuwa je w całej pełni. Możnaby to określić krótko: trzeba skończyć z systemem odsunięcia obywatela od państwa. Trzeba skończyć z podziałem na grupkę, której zadaniem jest rządzić, i masę, której zadaniem jest być rządzoną. Wielkie warstwy społeczne podnoszą wszystkimi dostępnymi im środkami z całym naciskiem te konieczności. Ruch robotniczy, ruch chłopski, ruch pracowniczy prowadzą walkę o prawo. I nikt, powtarzamy nikt, nie posiada moralnego prawa im tego odmówić. I właściwie nikt nie odważa się głośno odmówić. Nikt nie może zaprzeczyć temu, [illegible] istnieje konieczność zmiany, że trzeba przystąpić rychło do zasadniczego przekształcenia podstaw naszego bytu. Ale tymczasem prowadzi się politykę trwania. Próbuje się, czy jakoś się nie uda chwilowo wytrzymać bez tych zmian. Udało się? No, to trzeba jeszcze dalej odsuwać decyzje.

Nad współczesną ludzkością wiszą wielkie problemy społeczne. Podważone zostały podstawy ekonomiczno - gospodarcze i nic nie może ich już wrócić do równowagi. Nieuchronność zasadniczych przemian jest poza wszelką wątpliwością. Trzeba tym zm[illegible]nom wyjść naprzeciw, trzeba społeczeństwo ku nim poprowadzić, nie czekając aż wielkie wstrząsy wtrącą nas w w otchłań najcięższych zmagań. Tak, naogół się to rozumie.

Ale prowadzi się politykę przetrwania. Jak długo się da. Byle nie ruszyć z miejsca, byle nie [illegible] [illegible]zód. Jakże beznadziejna jest ta polityka przetrwania, tam, gdzie coś trwać nie może. Ale tymczasem — żyje się jakoś z dnia na dzień bez wielkiego wysiłku. A o to zdaje się właśnie idzie.

Nie mniej doniosłe są wielkie zagadnienia polityki światowej. Plany imperialistyczne dojrzewają. Czynią się przygotowania do gigantycznych rozpraw. Niebezpieczeństwa wzbierają wokoło. Niepewność jutra góruje nad wszystkimi troskami lub przynajmniej powinna górować. Ale polityka przetrwania działa wedle tej samej recepty. Ponad wszystkim panuje myśl, aby dzień dzisiejszy jakoś spokojnie przeżyć. A w pierwszym rzędzie, aby nie podejmować wielkich zadań. Problemy zasadnicze odsuwa się ku przyszłości, za mgły. Gładkie dzisiaj jest hasłem.

We wszystkich zatem dziedzinach to samo. Przekłada się na jutro wszystko co jest kłopotliwe, trudne, niepokojące, co wymaga większego wysiłku, a zwłaszcza decyzji.

Nie idzie tu rzecz jasna o jakąś większą pośpieszność działania, o wzięcie mocniejszego tempa, o forsowanie prędkich postanowień. Zagadnienie polega na konieczności istnienia pełnej i jasnej świadomości kierunku rozgrywających się procesów dziejowych i [illegible] działaniu planowym. Tam, gdzie trzeba płynąć naprzód, nie wystarczy ograniczać się do tego, aby z całym wysiłkiem trzymać się na powierzchni wody.

Chwalebną jest rzeczą troszczyć się o to, żeby móc spokojnie przebrnąć przez dzień, aż do samego wieczora. Ale nie należy tego czynić kosztem jutra, które wisi nad nami niepewne, nabrzmiałe najpoważniejszymi problemami i trudnościami, i groźne.

ADAM PRÓCHNIK

Łajdactwo

Robotnicy *P. Z. L. Wytwórnia Płatowców w Warszawie* dostarczyli nam odezwę, kolportowaną na terenie zakładu z podpisem: *„Polski Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Lotniczego"*. Odezwa jest „przedwyborcza"; chodzi o wybory delegatów fabrycznych.

Autorzy tej odezwy tak piszą o P. P. S.:

— Nie możemy głosować na delegatów organizacji, która:

głosząc hasła socjalistyczne — stała się przedsionkiem komuny [illegible]

... idąc na pasku żydowskim, popiera pośrednio wrogów robotnika polskiego — kapitalistów żydowskich...;

... na rozkaz Kominternu organizuje w Polsce strajki, ... otwiera bramy dla wysłanników czerwonego dyktatora z Kremla, *dążąc tym samym do zniszczenia Niepodległości Państwa Polskiego*".

Wystarczy, jak... na „polemikę" i „walkę ideową" na „wysokim poziomie" według tylokrotnych zapewnień p. szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego?

Bo ów ‚Polski Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Lotniczego" należy poprzez „Zjednoczenie Polskich Związków Zawodowych" do „Ozonu". Czy „Ozon" zamierza wziąć na siebie odpowiedzialność za *takie metody* „propagandowe", które przekreślają możliwość jakiegokolwiekbądź współżycia wzajemnego ludzi, pracujących w tym samym zakładzie? Miejmy nadzieję, że *nie zamierza*. W takim razie *niech to powie jasno i wyraźnie*.

Kandydatami na stanowiska delegatów fabrycznych z ramienia autorów odezwy byli pp. Gadzi[illegible]ski, Kosz i Piotrowski. Niechże i oni powiedzą towarzyszom pracy, czy akceptują *nikczemność*, zawartą w treści tej odezwy.

Ostatnia droga
tow Jana Janiaka

We środę odbył się w Kutnie pogrzeb b. posła na Sejm, towarzysza Jana Janiaka.

Z całego okręgu kutnowskiego przybyły delegacje z czerwonymi sztandarami od Komitetów partyjnych i Związków zawodowych.

O godz. 19 wyruszył olbrzymi kondukt pogrzebowy na miejscowy cmentarz. Na czele tego smutnego pochodu szły w długim szeregu delegacje z wieńcami metalowymi i z żywych kwiatów, za nimi poczty sztandarowe z delegatami. Trumnę przez całą drogę nieśli towarzysze. Był to ostatni pochód kochanego towarzysza Janiaka.

Wielotysięczne masy wzięły w tym pochodzie udział, dając tym dowód swego przywiązania do ludzi, którzy umieli pozostać wiernymi do końca życia ideałom świata pracy.

Nad otwartą mogiłą pożegnał zmarłego burmistrz m. Kutna, mówiąc o pracy społecznej i gospodarczej w samorządzie tow. Janiaka. W imieniu CKW. i OKR. PPS. pożegnał towarzysza Janiaka tow. Śledziński, w imieniu powiatowego Komitetu złożył hołd zmarłemu tow. Śliwiński, a w imieniu Zw. Zawodowych uczcił pamięć towarzysza Janiaka — tow. Herter. Pochyliły się sztandary i tłum odśpiewał „Czerwony Sztandar".

Niezwykły ten pogrzeb na długo pozostanie w pamięci ludu pracującego okręgu [illegible].

„Druga reformacja"?
Pogłoski o planach hitleryzmu

Z Londynu piszą do nas:

Prasę brytyjską obiegła wiadomość, że kierownictwo ruchu hitlerowskiego zdołało przekonać k[illegible] clerza Hitlera o konieczności „[illegible]cenia rękawicy" Watykanowi.

„Neopogaństwo" pozostało [illegible]dem nie sięgającym zbyt głęboko w masy społeczeństwa niemieckiego. „Neopogaństwo" podobnie, jak „bezbożnictwo" sowieckie, jest tworem SZTUCZNYM, powołanym do życia przez „wyrafinowanych intelektualistów", dalekich od przeżyć masowych.

Tym razem hitleryzm chce zagrać na innej strunie.

„Trzecia" Rzesza — przed aneksją Austrii — była krajem o większości protestanckiej, tradycyjnie niechętnej w stosunku do „papistów". Po przyłączeniu Austrii SIŁA STOSUNKOWA katolicyzmu wzrosła bardzo znacznie. Katolicyzm jest zaprzeczeniem oczywistym hitleryzmu pod względem ideologicznym, doktrynalnym, psychologicznym. Jakież jest wyjście? Wyjście jest jedno:

ODERWANIE KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO W NIEMCZECH OD RZYMU, PRZEOBRAŻENIE GO W „KATOLICKI KOŚCIÓŁ NARODOWY",

podporządkowany już całkowicie Państwu hitlerowskiemu. Nikt nie będzie atakował dogmatów... z wyjątkiem dogmatu o nieomylności papieża w rzeczach wiary i moralności. Hasło jedyne: „LOS VON ROM" (oderwać się od Rzymu) w imię niezależności Niemiec od uniwersalizmu, od „międzynarodówki watykańskiej", od „wpływów obcych".

Nie będzie to powrót do popierania „staro - katolików" niemieckich, którzy stanowili dość płytki strumyczek w niemieckim życiu religijnym. Nie! to ma być RUCH NOWY, „samorzutnie" poczęty wśród katolików dawnej Austrii, stamtąd uderzający w „zbuntowanych" biskupów Niemiec rdzennych. Brytyjskie sfery dyplomatyczne sądzą, że taki właśnie sens mają „rokowania" z kardynałem Innitzerem. Inna kwestia, czy [illegible]dynał Innitzer ugnie się pod naciskiem.

W każdym bądź razie faktem jest, że w Niemczech powiększono ostatnio propagandę historyczną na cześć Marcina Lutra, jako symbolu ZERWANIA Z RZYMEM. Nie mówi się o dogmatyce luterańskiej. Mówi się o tym, że kiedyś WŁAŚNIE NIEMIEC zainicjował zerwanie z przewagą religijną Włochów i Hiszpanów, Francuzów i Holendrów, że WŁAŚNIE NIEMIEC „wyzwolił" większość Niemców z pod skrzydeł OBCEGO narodowo (i rasowo?) Watyka[illegible].

H. D.

„Gau Danzig"
Okręg Gdański Partii Narodowo-„Socjalistycznej"

„Berliner Tageblatt" z dnia 9 sierpnia 1938 r. podaje bez komentarzy przedruk niezmiernie charakterystycznych uwag pisma „Danziger Neueste Nachrichten".

Autor przedstawia, jak wyglądał Gdańsk w oczach Niemca z Rzeszy dawniej, gdy „toczył ciężką walkę z Polską o swe istnienie", a jak wygląda obecnie.

Dziś Niemcy przybywają z tym przekonaniem, że

„mają już do czynienia nie z „państwem", lecz z okręgiem gdańskim (Gau Danzig) Narodowo - Socjalistycznej Partii Robotniczej Niemiec. Pociągi stowarzyszenia „Kraft durch Freude" biegną w tą i w tamtą stronę przez granicę... Nikt już nie zna hymnów gdańskich, wszędzie rozlegają się niemieckie hymny narodowe, gdańska flaga należy [illegible] rzadkości i w czasie świąt ginie morzu sztandarów ze swastyką."

Jednym słowem — na każdym kroku przybysz z Niemiec znajduje w Gdańsku potwierdzenie zasady, że Państwo i Partia (hitlerowska) stanowią jedność.

Niestety jednak — wyjaśniają gdańscy hitlerowcy — trzeba Niemcom z Rzeszy wyjaśnić, że „my Gdańszczanie jeszcze jednak (doch noch) jesteśmy związani przepisami konstytucji z czasów demokratycznej przeszłości, względami międzynarodowymi", no i w dziedzinie finansowej „nie możemy jeszcze tak, jak byśmy chcieli!

Nawiasem mówiąc, jeśli chodzi o te przepisy konstytucji, hitlerowcy nie krępują się nimi tak znów bardzo, jak narzekają... Szczególnie jednak bije w oczy owo sformułowanie: „jeszcze jednak"... [illegible] razie!

Hitlerowcy gdańscy nie uważają już za właściwe ukrywać swych uczuć i... dążeń.

Wielce wymowne są też uwagi na temat zmiany nastroju Polaków w Gdańsku:

„Polak nie uważa już Gdańska za swą domenę, lecz zdaje sobie sprawę z faktu, że Gdańsk stał się narodowo - „socjalistyczny" i jako okręg narodowego „[illegible]cjalizmu" jest ciaśniej związa[illegible] Rzeszą niż swego czasu ze swym genewskim „aniołem - stróżem".

Takie rzeczy wypisuje się [illegible] mieście, które kosztowało Polskę kilkadziesiąt milionów złotych, — wydanych na rozbudowę portu, które przez współpracę z Polską stało się jednym z najpoważniejszych portów Bałtyku i, co najważniejsza, które przekształcone zostało na Okręg - Gdańsk Partii Hitlerowskiej wbrew woli większości mieszkańców, nastrojonych opozycyjnie!

Rybacy japońscy
okazali się szpiegami

Uwagę angielskich statków strażniczych, patrolujących okolice bazy morskiej w Singapore zwróciły podejrzane machinacje rybaków japońskich.

Zarządzono pilniejsze patrolowanie tych wód i zatrzymano japoński statek rybacki „Kowfuku Maru".

Załoga statku przezornie zniknęła. Na pokładzie znaleziono nadzwyczaj dokładne mapy tych wód, lepsze, niż te, którymi rozporządza przybrzeżna żegluga angielska.

Statek jest świetnie wyekwipowany i, zdaniem władz angielskich, do połowu ryb nie opłacałoby się go użytkować, to też rybołóstwo jest tu tylko pretek[illegible].

Zainteresowaniem ze strony wywiadu japońskiego „poszczycić [illegible]" też mogą okolice zatoki Cam-Ranh we francuskich Indo-Chinach. Jak słychać, Francja zamierza tu wybudować bazę morską, podobną do angielskiej bazy morskiej w Singapore.

Zatoka owa uważana jest za jeden z największych portów naturalnych świata i mogłaby stanowić oparcie dla całej francuskiej floty na Dalekim Wschodzie.

Śledztwo w sprawie przelotu
samolotów czechosłowackich nad terytorium Polski

Poseł polski w Pradze Papee wystąpił z polecenia rządu R. P. z demarche u min. spraw zagr. Krofty z powodu przelotu samolotów czeskich nad terytorium polskim.

Min. Krofta przyjął do wiadomości treść tego demarche, zaznaczając równocześnie, że Rząd poleci władzom wojskowym opracowanie sprawozdania z tego incydentu oraz rozpoczęcie śledztwa, po którego ukończeniu udzieli Rząd czechosłowacki Rządowi Rzeczypospolitej odpowiedzi.

Siedem ofiar pocisku z wojny światowej

W Rudce Mieryńskiej w pow. kowelskim, chłopcy: Mikołaj Sulak i Piotr Hawryluk znaleźli na polu pocisk, pochodzący z czasów wojny. Na miejscu zebrali się rówieśnicy wymienionych. Sulak i Hawryluk zaczęli rozbijać pocisk kamieniami.

W tym momencie nastąpiła straszna eksplozja. Na miejscu zostali rozszarpani w kawałki: Sulak, Hawryluk i Sergiej Danieluk. Ciężko ranni zostali chłopcy: J. Omelczuk, Laurenty Postawczuk, Stefan Danieluk i Stefan Hawryluk. Ciężko rannych przewieziono do szpitala.

Krawaty są ocalone

Prowadzona we Włoszech „rasistow[illegible]" kampania przeciw krawatom została [illegible].

Inicjatorem jej był profesor uniwersytetu (!) w Palermo p. Cucco.

Ów „uczony" stwierdził, że kołnierze, krawaty i pochyłe pismo są niezdrowe i kolidują z duchem „rasy włoskiej".

Przez pewien czas w prasie włoskiej pojawiał się szereg artykułów, propagujących „bojowe" hasła walki z... kołnierzykami i krawatami, a nawet sam p. Starace, generalny sekretarz Partii Faszystowskiej stanął na cz[illegible] „ruc[illegible]".

Jak się jednak okazuje, Mussolini zorientował się wreszcie w śmieszności tego odcinka „frontu rasistowskiego" i zażądał od ministerium kultury ludowej, by zlikwidowało tę kampanię.

Jakoż p. Starace przy najbliższej okazji ukazał się w krawacie.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Umowa polsko-niemiecka

o ubezpieczeniu społecznym

BERLIN (PAT). — W ostatnich dniach odbyły się w Berlinie rokowania, których celem było wprowadzenie zmian i uzupełnień do umowy polsko - niemieckiej o ubezpieczeniu społecznym. W rokowaniach tych chodziło głównie o dostosowanie umowy do zmian, jakie zaszły w ciągu ostatnich lat w ustawodawstwie, dotyczącym ubezpieczeń społecznych. Rokowanie doprowadziły do podpisania układu dodatkowego, przy czym osiągnięto porozumienie we wszystkich punktach.

Śmiertelna walka nędzarzy

o kilka groszy na wódkę

W czerwcu r. b. w domu noclegowym w Starogardzie Edward Baranowski zabił nożem rzeźnickim Jana Rejusza, swego przyjaciela z lat dziecinnych, wędrownego szlifierza. Zabójstwo popełnione zostało w sprzeczce o nożyczki, które Baranowski chciał spieniężyć na wódkę.

W wyniku rozprawy sądowej zabójca skazany został na 8 lat więzienia.

Mniej ceni życie niż 10 złotych

Sąd okręgowy w Gnieźnie rozpatrywał odwołanie rolnika z pow. mogileńskiego Kamyszka, skazanego w drodze administracyjnej na 10 zł. grzywny za nielegalnie posiadanie strzelby. Kamyszek w odwołaniu swym do sądu okręgowego oświadczył, że jeśli ma być ukarany, to woli zamiast grzywny — karę śmierci. Mimo tak dramatycznego postawienia sprawy, sąd skazał Kamyszka jednak na grzywnę i to wyższą niż nałożona przez starostwo, bo w wysokości 20 zł.

Katastrofy samochodowe

POD ZDUNAMI

TORUŃ (PAT). — W środę na szosie tranzytowej Chojnice — Tczew pod Zdunami w pow. starogardzkim wskutek pęknięcia opony rozbił się o przydrożne drzewo niemiecki ciężarowy samochód tranzytowy z przyczepką, naładowany 15 tonami towaru. Z jadących w samochodzie Krawczyk Józef, urzędnik urzędu celnego w Chojnicach poniósł śmierć na miejscu Adolf Drechlin, urzędnik urzędu celnego w Gdańsku oraz szofer odnieśli lżejsze obrażenia ciała.

MAJOR JAKIMOWSKI ZABITY POD ZALESZCZYKAMI

W środę pod Zaleszczykami nastąpiło zderzenie samochodu osobowego z motycyklem, którym jechały 3 osoby.

Jedna z nich — mjr. Jakimowski — został zabity na miejscu. Dwie pozostałe osoby zostały ciężko ranne.

Czy gość łódzkich szachistów

zabił się po przegranej w karty?

Władze śledcze prowadzą dochodzenie w związku z samobójstwem Borucha Elsteina w Otwocku, handlowca, znanego w sferach handlowych Warszawy.

W toku dochodzenia ustalono— że tragicznie zmarły zapoznał się na terenie stolicy z kilku graczami, którzy wciągnęli go w grę hazardową. Elstein również niejednokrotnie korzystając z dogodnej komunikacji z Łodzią (torpeda) jeździł w towarzystwie swych bliskich znajomych. Byli oni gośćmi „Łódzkiego Stowarzyszenia Gry Szachowej", rozporządzającej lokalami przy ul. Piotrkowskiej nr. 74 i willi w ogrodzie przy ul. Moniuszki nr. 9. Na czele tego stowarzyszenia stoi Feliks Engelman — dyrektorami salį są Tadeusz Zaks i Rozenblatowa.

Obecnie prowadzone jest dochodzenie czy istotnie Elstein zgrał się tam, w następstwie czego popełnił samobójstwo.

Skazanie b. policjanta na śmierć

LWÓW (ATE). — Sąd okręgowy w Czortkowie skazał na karę śmierci b. policjanta Michała Nakonecznego, oskarżonego o zabójstwo pocztyliona Koguta. Jak stwierdzono, Nakoneczny otruł Koguta trychniną, podając ją w kiełbasie. B. policjant chciał zrabować pocztylionowi 30.000 zł.

Centralna Szkoła Letnia TUR

w Zakopanem

10 sierpnia, Zakopane.

W poniedziałek 1 b. m. rozpoczęła swe prace Centralna Szkoła Letnia TUR. w Zakopanem. Jest to (z dotychczasowych) największa impreza tego rodzaju, zorganizowana przez TUR.

O godz. 2-giej pop. na polance przed willą „Malwa" (droga na Olczę), gdzie mieszkają słuchacze, zebrali się słuchacze w liczbie 48. kierownicy, niektórzy prelegenci. Dokonano zdjęć fotograficznych. Sztandar Zakopiańskiego TUR-a powiewa nad polanką. Słuchacze zajmują miejsca przy stołach — oczywiście pod gołym niebem. Pogoda wspaniała. Cudowny widok na góry — od Koszystej po Giewont.

Każdy słuchacz dostaje ozdobną teczkę z zeszytami i t. d. tow. Piotrowski zagaja uroczystość otwarcia Szkoły. Tow. *K. Czapiński* przemawia imieniem CKW. PPS. Tow. *Szczerkowski* — imieniem Centr. Komisji związków zawodowych. Tow. Berger, stary bojowiec, — imieniem tow. tow. zakopiańskich, którzy przysłali na otwarcie Szkoły całą delegację. Tow. *A. Ciołkosz* mówi jako kierownik Szkoły (po kilku dniach kierownictwo Szkoły obejmie tow. dr. F. Gross).

Po uroczystości otwarcia zakończonej śpiewem Czerwonego, rozpoczynają się wykłady. Tow. Czapiński rozpoczyna cykl na temat dziejów myśli socjalistycznej, t. Ciołkosz — o programie partii, t. Piotrowski — o szkolnictwie i kulturze. Dziś (10.VIII) Szkoła oczekuje przyjazdu t. t. Zaremby z wykładami gospodarczymi. Niebawem mają przyjechać tow. tow. Kluszyńska, Kwapiński, Pużak, Próchnik, Garlicki, Zdanowski, prof. Gumplowicz i t. d. Niestety, rozkład zajęć nie pozwoli przyjechać t. Niedziałkowskiemu.

Pogoda trwa doskonała. Wykłady odbywają się pod gołym niebem na polance. Wprowadzono ćwiczenia gimnastyczne. Przewidziane są powtórki w formie pytań, prace pisane i t. d. Nastrój doskonały; chęć do pracy wielka. Dziś ma się odbyć wycieczka geologiczna pod kierownictwem prof. Książkiewicza, zaś 12 b .m. wycieczka turystyczna pod kier. t. Czapińskiego. Pogadanki przyrodnicze i literackie uzupełniają program.

Wikt obfity i smaczny. Pracy na kursie dużo, ale nastrój wesoły i koleżeński. Reprezentowana jest cała Polska.,

C.

Ofiary Tatr

ZAKOPANE (PAT.) — W środę ok. godz. 17 zawiadomiono z Hali Gąsienicowej Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, że jeden z dwu turystów, schodzących stokami Granatów, spadł w kotlinę Zmarzłego Stawu. Na miejsce wypadku wyruszyło natychmiast pogotowie. Na razie brak bliższych szczegółów.

Jak się dowiadujemy, stan zdrowia ofiary Tatr p. Majewicza, który w sobotę 6 b. m. spadł z Kozich Wierchów, jest już zupełnie zadowalający i pacjent za kilka dni opuści szpital.

W Tatrach znaleziono zwłoki narciarki

która zginęła w zimie

ZAKOPANE (PAT). W środę zawiadomiono ze strony czechosłowackiej tutejszy oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, że znaleziono w górach po słowackiej stronie szczątki Felicji Nordówny, rodem z Przemyśla, nauczycielki z Krakowa, która jeszcze 11 lutego r. b. wyszedłszy na nartach przez Łysą Polanę w góry, przepadła bez wieści.

Zwłoki zidentyfikowano na podstawie znalezionych dokumentów i zniesiono do Tatrzańskiej Łomnicy.

Śmiertelny wypadek na szybowisku

LWÓW (ATE). — Na szybowisku pod Miechowem wydarzył się tragiczny wypadek. W czasie lotu ćwiczebnego wiatr oberwał skrzydło szybowca, pilotowanego przez inż. Jana Prus-Szczepanowskiego. Szybowiec runął wraz z pilotem z wysokości 120 m. Inżynier poniósł śmierć na miejscu.

Mają dwie głowy i trzy nogi

W miejscowości Baciu w Rumunii wieśniaczka Domnica Teodoroff wydała na świat bliźnięta, które są zrośnięte, jak słynne siostry syjamskie i mają 2 głowy i 3 nogi. Matka i dzieci cieszą się dobrym zdrowiem.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Z DNIA

O ROZWÓJ SPORTU NA WSI

Państwowy Urząd W. F. przystępuje obecnie do szerszej akcji wychowania fizycznego na wsi. W pierwszej fazie, już na jesieni, mają być stworzone w celach doświadczalnych wzorowe ośrodki gminne w powiatach brzeżańskim, bydgoskim, tureckim, warszawskim i wileńskim. W gminach, w których powstaną te ośrodki, powołane zostaną gminne podkomitety W. F. z udziałem przedstawicieli miejscowych władz. Pracę w ośrodkach prowadzić będą zakontraktowani instruktorzy. Po sezonie jesiennym i wiosennym odbędą się zawody sportowe.

PRASA NORWESKA O STOSUNKACH SPORTOWYCH Z POLSKĄ

Dziennik norweski „Tidens Tegn" zamieszcza artykuł redakcyjny o stosunkach sportowych pomiędzy Polską i Norwegią. Stosunki sportowe polsko - norweskie, pisze dziennik, zasługują na specjalną uwagę, nie tylko dlatego, że pod względem czysto sportowym mają swoje uzasadnienie, ale również dlatego, że są one naturalną konsekwencją rozwoju ogólnych stosunków i kontaktów pomiędzy Polską i Norwegią we wszystkich dziedzinach.

Poza lekkoatletami, kontakt sportowy z Polską nawiązali już boskerzy, pozatym o współpracę ubiegają się również i piłkarze.

Trzeba podkreślić, kończy dziennik, że również i w Polsce zaznaczyło się ostatnio większe zainteresowanie sportem norweskim i chęć nawiązania ściślejszych stosunków. Zbliżenie pomiędzy sportowcami Polski i Norwegii niewątpliwie przyniesie korzyść obu narodom.

HUNGARIA POKONAŁA REPREZENTACJĘ ŁOTWY

W Rydze odbył się międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy znaną w Polsce drużyną węgierską Hungarią a reprezentacją Łotwy. Zwyciężyła Hungaria w stosunku 2:1 (1:1).

W DRODZE POWROTNEJ HUNGARIA ROZEGRA MECZ Z RUCHEM

W drodze powrotnej ze swego tournee po krajach bałtyckich, węgierska Hungaria zatrzyma się na Śląsku, gdzie rozegra w dniu 14 b.m. mecz z Ruchem w Wielkich Hajdukach.

KISPESTI GRA W PIĄTEK Z POLONIĄ

W piątek, dnia 12 b. m., budapeszteńska drużyna piłkarska Kispesti rozegra mecz w Warszawie ze stołeczną Polonią. Mecz odbędzie się na boisku Polonii o godz. 17 m. 15.

PORAŻKA AMERYKAŃSKICH LEKKOATLETÓW W FINLANDII

Bawiący na tournee po Europie amerykańscy lekkoatleci startowali wczoraj w Finlandii w miejscowości Turku. Zawody tym razem wykazały znacznie mniejszą przewagę amerykańskich lekkoatletów niż w Szwecji i Niemczech. W niektórych konkurencjach Finowie odnieśli bezapelacyjne zwycięstwa zajmując niekiedy pierwsze dwa a nawet trzy miejsca. Techniczne wyniki:

na 110 m. przez płotki zwyciężył Amerykanin Wolcott w czasie 15,7,

w dysku zwyciężył Fin Korkas 47,80 przez Amerykaninem Zagar 45,40,

100 m. wygrał najlepszy obecnie sprinter świata Ben Johnson 10,7,

na 440 y. pierwszym był Amerykanin Mallot 48,1 przed Finem Tommisto 49 i Amerykaninem Borck 49,5,

1500 m. wygrał Amerykanin Fenske 3:54 przed Finem Martti Salminem 3:55,8, z

PŁYWANIE

DUNKA HUEGER ZDOBYŁA MISTRZOSTWO EUROPY NA 100 METRÓW

Na mistrzostwach pływackich Europy w Londynie rozegrany został finał na 100 m. stylem dowolnym pań. Zwyciężyła bezapelacyjnie rekordzistka świata Dunka Hueger w czasie 1:06,2 przed swoją rodaczką Petersen 1:06,8, Holenderką Van Veen 1:08,4 Holenderką Malcorps 1:09,6, Węgierką Acs 1:09,9 i Norweżką Hirsch 1:11,4.

W turnieju piłki wodnej Francja zremisowała z Włochami 1:1 (0:1).

TENIS

MIĘDZYNARODOWE TENISOWE MISTRZOSTWA POLSKI ODWOŁANE

Zarząd Polskiego Zw. Lawn-Tenisowego w porozumieniu z Lwowskim Klubem Tenisowym zdecydowali się odwołać projektowane na 16—21 b. m. międzynarodowe tenisowe mistrzostwa Polski we Lwowie. Powodem rezygnacji jest zbyt słaba obsada zagraniczna mistrzostw. Zaproszono wprawdzie wszystkich czołowych tenisistów europejskich, ale okazało się następnie, że jeśli chodzi o mężczyzn to może przyjechać tylko właściwie druga klasa z Niemiec, Rumunii, Francji, Jugosławii i Węgier, natomiast czołowi tenisiści mają już zakontraktowane inne turnieje. Zgłosiły się wprawdzie znane tenisistki (Kovacs, Tonelli i in.), ale tutaj z powodu wyjazdu Jędrzejowskiej do Ameryki konkurencja nie była ciekawa. Wobec tego, zamiast urządzać mistrzostwo Polski w słabej konkurencji, zdecydowano zrezygnować z mistrzostw międzynar. w roku bieżącym, a w roku przyszłym urządzić mistrzostwo Polski łącznie z mistrzostwami środkowej Europy w konkurencji możliwie najsilniejszej.

KOLARSTWO

SZAMOTA POKONAŁ MISTRZA AUSTRALII

W środę odbyły się w Nowym Yorku wielkie międzynarodowe zawody kolarskie z udziałem mistrza zawodowego Polski Henryka Szamoty. Szamota, jak się okazało znajduje się obecnie w doskonałej formie. W wyścigu na 1 milę pokonał on dwukrotnie mistrza Australii Cecila Walkera, uzyskując na ostatnich 200 metrach doskonały czas 12 sek.

Wanda Wasilewska

WODAMI POLESIA

I. Kierunek na Sudczę

„Pierwsza część reportażu Wandy Wasilewskiej ukazała się na szpaltach naszych wczoraj. Dzisiaj zamieszczamy część drugą. W numerze jutrzejszym czytelnicy znajdą zakończenie „Kierunku na Sudczę". Red.

Wyszukał sobie dogodny okop, przykrył dachem z trzciny i gałęzi, i jął się rzemiosła grabarza. Oczyszczał z trupów trzy i pół hektara bagien i piachu, swoją ojcowiznę, która go ciągnęła z nieprzepartą siłą przez wszystkie lata rozstania. Paprał się w błocie i zgarniał ludzkie ‚gnijące szczątki piękny leibgwardzista, żeby spod krwawej skorupy wydobyć swoją ziemię, swoje trzy i pół hektara nieużytków. Zbierał pociski, zwijał w wielkie kłęby niezliczone kilometry kolczastych drutów, ropiejący liszaj na ciele ziemi. Zwoził zabitych koń, wędrowiec zza Odessy, drugi poszedł do ludzi wzamian za krowę, jedyny poratunek w dniach, kiedy ziemia nie dawała plonu, zakwitając trupami.

Potem przyszedł czas na chatę. Wolno się kładły belki jedna na drugiej, powoli obrastał trzciną dach. Drut kolczasty przestał czyhać na atakującego nieprzyjaciela, ogrodził pole i pastwisko, żeby bydło nie szło w szkodę i nie zboczyło w moczary. Z bali mostów, przez które szły tysiące obutych nóg wyrastała stodoła. Goiły się powoli rany ziemi. Od nowa budowała się Sudcza, tak, jak ongi, na dawnych miejscach wyrastały domy. Pachniał tatarakiem i miętą Stochód, piękny leibgwardzista wędrował jego brzegiem i darł łozę na postoły. Nareszcie był u siebie, na swojej ziemi. Minęły bez śladu, opadły jak liść wszystkie lata Carskiego Sioła, burz rewolucji, dni wyznaczone prostą linią od Odessy po Sudczę na mapach sztabowych, przemyślnie zdobytych niewiadomym sposobem. To wszystko było nieważne. Ważna była tylko Sudcza.

W regularnej twarzy powaga i cisza, taka, jaka zapada o zachodzie nad cudowną ziemią Polesia. W szarych oczach spokojny blask, jak odbicie słońca w zalewach Stochodu. Ten człowiek jest jednem ze swoją ziemią. On tu jest gospodarzem. Nabył do niej prawo nie drogą kupna, nie drogą przedawnienia, nie drogą takich czy innych sposobów. Nabył do niej prawo miłością twardą, surową, najgłębszą, dla której nie ma słów, są tylko czyny. Wychodził ją sobie na dalekim szlaku, wydobył ją spod zwału trupów, odchuchał, ogrzał własnemi rękami, po tysiąckroć zasłużył sobie swoje trzy i pół hektary piachu i bagna.

Na łąkach podszytych zdradzieckim mchem tęczowym obłokiem zakwitają kwiaty. Szumią olchy i szeleści dąb, pachnie kalina, płynie szelest trzcin, mieni się błękitem, złotem, zielenią, purpurą woda odmiennych barwą, brzegiem, charakterem poleskich rzek. Zagoiło się, zarosło. Ale nie było tu wsi, tylko pustkowia. Goła, martwa, zryta ziemia. I nie odchodził stąd nikt dobrowolnie. Nie uciekali długiemi drogami w głąb Rosji. Już pociski znosiły dachy ich chałup, już wojska obu stron podpalały wsie po czterech rogach, oni trwali uparcie. I trwali by do końca, gdyby nie potrzeba roboczych rąk w ogołoconych z ludzi Niemczech. Szli więc w niemiecki „plen", pod groźbą bagnetów i kul, pracować na obcego pana na obcej ziemi. I czekając tylko chwili, kiedy się da powrócić do rodzinnych bagien i piachów, do zwodniczego uroku swojej ziemi, która pod tysiącem barw i blasków, pod zielonością, jakiej nie ma równej, pod zapachem, od którego zawraca się głowa, kryje surową jałowiznę, macoszy grunt nie dający plonów, lotny piach wymyty wodami tysięcy lat i zdradny moczar, kisnący tu z prawieków. Nie zdradzili ani na chwilę swojej miłości, nie zapomnieli ani na chwilę, nie wyrzekli się ani na jeden moment. Ta ziemia była im potrzebna do życia, jak powietrze i woda, z tą ziemią byli organicznie zrośnięci węzłami nie do rozerwania, węzłami, których siła i moc wymyka się osądowi zwyczajnego rozumu, gdyż zatrącają o tajemne związki między człowiekiem a glebą, która go wydała, o których nie mamy pojęcia. Surowa, twarda, nieustępliwa miłość, poczucie najgłębszej jedności, którą zatracił człowiek z miasta, odkrywając ją tylko czasem niespodzianie i drżąc wobec jej wszechmocnej potęgi, dla tych z nad Stochodu. Styru, Horynia, Prypeci jest rzeczą prostą i zwyczajną, płynie w ich krwi i tylko razem z tą krwią da się zniszczyć. Na tej miłości można zbudować wszystko — oprzeć się na niej, jak na opoce. Bo to nigdy nie zawiedzie, i nigdy nie zdradzi, i nigdy nie straci czystej próby najszlachetniejszego metalu.

W pięknej książce dzieciństwa — jednej bodaj z najpiękniejszych książek, jakie kiedykolwiek zostały dla dzieci napisane, w „Cudownej podróży" Selmy Lagerof jest opowieść o tem, jak chłop z Jutlandii poszedł do kobiety, która miała dar proroczy, by zapytać ją o losy Jutlandii. Zapewniała go, że może być spokojny, bo w Jutlandii będą panowali władcy rozumni i dzielni. Ale chłop nie był zadowolony. Bo rozumni władcy przeminą — i cóż się wtedy stanie z Jutlandją? Nie, nie, może być spokojny, bo w Jutlandii będą wspaniałe kościoły, sławne swojem bogactwem i pięknością. Ale i to nie zadowoliło chłopa. Bo może przyjść czas, że kościoły rozsypią się w proch— i cóż się wtedy stanie z Jutlandią?

Wróżka, chociaż zniecierpliwiona, pocieszyła jednak chłopa, że przecież będą w Jutlandii tartaki i młyny, fabryki i warsztaty, które jej dadzą bogactwo i potęgę. Ale chłop i to uznał za rzecz przemijającą, więc cóż będzie wtedy z Jutlandją?

Wtedy skończyła się już cierpliwość kobiety. W gniewie krzyknęła, że jedno może powiedzieć napewno: że zawsze będą w Jutlandji równie uparci chłopi jak on. I dopiero teraz chłop uśmiechnął się i powiedział, że wobec tego może być spokojny o Jutlandję. Bo wszystko jest niepewne i przemijające, jedyną pewnością i jedyną gwarancją jest chłop.

I o tem opowiadaniu Selmy Lagedof musiałam myśleć nieustannie, wędrując szlakami poleskich wód. O tej opowieści musiałam myśleć, patrząc, jak snuje się równa nitka spod opalonych palców rybaczki nad jeziorem Nobel, i patrząc w regularne rysy twarzy chłopa z Sudczy, i wchodząc do ciemnawych izb poleskich chałup, patrząc, jak rybacy ciągną niewód na Lubieńcu i na Strumieniu, jak brnąc po kolana w wodzie koszą chłopi trawę na moczarach, jak ciągną barki z drzewem pod prąd, jak odpychają tratwy od brzegu, jak drą łozę nad brzegami rzek, jak żyją, pracują, jak walczą z najgłębszą swoją miłością — jałową ziemią.

Ostateczna kompromitacja „Polskiej Pracy"

na terenie Końskich

Na terenie miasta Końskich Klasowy Zw. Metalowców ma już od szeregu lat ustaloną dobrą opinię; zna go proletariat miejscowy, wie że to stara, wypróbowana organizacja, która nigdy nie zawiedzie! Ostatnie zaś wystąpienia ZZZ — zamiast rozbić — wzmocniły nasze szeregi, gdyż ostatecznie przekonały naiwnych (a tych nigdzie nie brak), czym jest właśnie ZZZ. i na czym polega jego „działalność". Związek nasz na tym terenie liczy obecnie 1,800 członków na 2.000 zatrudnionych. Ilość zorganizowanych najlepiej chyba charakteryzuje zaufanie mas do naszego Związku.

Ostatnio, na terenie f-my Herzfeld-Victorius, zjawiło się Stronnictwo Narodowe; rozpoczęło swą pracę od organizowania wyrostków endeckich, „Sokoła" i t. p., których zadaniem było (czy jedynym...?) — zaczepianie na ulicy starszych robotników. Zaczepki te — coraz częstsze i bardziej natarczywe — poczęły ludzi niecierpliwić.

W krótkim jednak czasie „Praca Polska" (nowopowstała przybudówka Stron. Narod. na tamtejszym terenie) dała się poznać społeczeństwu miejscowemu, przekonała, że zaczepki nie są „jedyną" metodą postępowania endeków, że potrafią się zdobyć i na bardziej „bohaterski" czyn! Zapewne, oliwą do ognia była świadomość, że Klasowy Związek — mimo wszystkie szykany — rozwija się świetnie i jedna sobie wciąż nowych członków.

W dniu 6.8. „działacz" „Polskiej Pracy", niejaki Ciesielski Karol, syn miejscowego szewca, a uczeń fabryczny, zorganizował bojówkę, składającą się z 5 osób i napadł na delegata, tow. Jana Kaźmierczyka na ulicy, bijąc go dotkliwie.

Ten łobuzerski czyn — napad wieczorem na bezbronnego człowieka pięciu uzbrojonych ludzi był kropką nad „i" — wyczerpał cierpliwość naszych towarzyszy.

W dn. 8 sierpnia b. r. samorzutnie zwołali masówkę, żądając wyjaśnienia tego incydentu od delegacji. Próbował zabrać głos sam organizator nikczemnego napadu, Ciesielski, lecz robotnicy momentalnie wyrzucili go za bramę fabryczną.

Przy sposobności należy zaznaczyć, że delegacja robotnicza kilkakrotnie zwracała się do dyrekcji fabrycznej, prosząc o uspokojenie gorliwości Ciesielskiego. Skutku to nie odniosło — musieli więc robotnicy sami poszukać na to ratunku. Mocny to, ale może wreszcie przekonywujący argument i ostrzeżenie na przyszłość!

Do naszych prenumeratorów!

Zalegającym w opłatach za prenumeratę zmuszeni będziemy wstrzymać wysyłkę pisma od dnia 12 b.m.

Prosimy więc o niezwłoczne wpłacanie zaległej i bieżącej należności.

Administracja

Kurs-wycieczka

oddziału R.T.T. w Łodzi

W dniach 14 i 15 sierpnia b. r. odbędzie się 2-dniowy kurs-wycieczka dla działaczy klasowego ruchu zawodowego, zorganizowana przez Robotnicze Towarzystwo Turystyczne oddział w Łodzi, przy współudziale Komisji Wczasów klasowych związków zawodowych.

Program kursu obejmuje wykłady o znaczeniu organizowania wczasów dla robotników. Kurs odbędzie się na kolonii wypoczynkowej zorganizowanej przez R. T. T. w Józefowie nad Pilicą.

Przewidziana jest także wycieczka do Spały.

Wiadomości z całej Polski

PO 11 KIELISZKACH...

W kwietniu r. b. podczas obiadu w znanej restauracji „Bristol" w Kielcach kpt. Mikołaj Komarewicz, obrażony został przez komisarza ziemskiego Ciszewskiego w Olkuszu, który przybył do Kielc na zjazd komisarzy okr. kieleckiego. W odpowiedzi na zniewagę wydobył Komarewicz rewolwer i 5-cioma strzałami zabił Ciszewskiego.

Sensacyjny ten proces toczył się przed Sądem Okręgowym w Kielcach. Osk. Komarewicz do winy się nie przyznał i wyjaśnił, że krytycznego dnia w czasie libacji wypił 11 kieliszków wódki. Między nim a Ciszewskim doszło do ostrej wymiany słów, co spowodowało, że kom. Ciszewski zerwał oskarżonemu epolety z munduru i rzucił je na podłogę. Co się następnie stało osk. Komarewicz nie pamięta, tłumacząc się silnym zdenerwowaniem.

W wyniku rozprawy Komarewicz został skazany na 4 lata więzienia.

RZEŹNIK WPADŁ DO KOTŁA Z WRZĄCĄ WODĄ.

W rzeźni miejskiej w Grudziądzu w czasie wieszania przez Herberta Tessnera zabitej świni, oberwał się hak, wskutek czego Tessner pociągnięty ciężarem wpadł do kotła z wrzącą wodą. Tessnera przewieziono do szpitala w stanie bardzo ciężkim.

KRADŁ W POLSCE — ZŁAPANY W NIEMCZECH.

Donosiliśmy o defraudacji dokonanej przez kasjera huty „Florian" w Świętochłowicach Henryka Latuszka. Urzędnik ten pobrał dnia 29-go czerwca r. b. sumę 27.000 zł., przeznaczoną na wypłatę, a następnie znikł z terenu Świętochłowic. Długotrwałe dochodzenie ustaliło, że pierwotna wersja o dokonaniu napadu na kasjera upada.

Wydział śledczy w Chorzowie ustalił, że Latuszek zbiegł do Niemiec. Wobec tego policja porozumiała się z organami policyjnymi w Niemczech, które na podstawie listów przytrzymały defraudanta w Machenau pod Wrocławiem. Na wiadomość o zatrzymaniu Latuszka do Machenau wyjechali nasi wywiadowcy, którzy go przywiozą.

ŚMIERTELNA UCZTA.

Niecodzienny wypadek zbiorowego zatrucia wydarzył się w kolonii Pokrówka pod Chełmem.

Jan Choczek, z okazji zaślubin swej córki urządził przyjęcie, na którym podano ryby.

Nazajutrz okazało się, że kilkudziesięciu gości poważnie zachorowało.

Lekarz stwierdził u nich zatrucie nieświeżymi rybami i *20 osób odesłał do szpitala.*

Jeszcze o komunikacie KAP

W związku z ogłoszonym w prasie listem płk. M. Klobukowskiego i komunikatem Katolickiej Agencji Prasowej w sprawie nie przyjętego przez Polskie Radio odczytu o R. Traugucie, Polskie Radio stwierdza co następuje:

Nieprawdą jest, jakoby Polskie Radio odrzuciło odczyt kpt. dypl. Polesińskiego p. t. „Traugutt — mocny człowiek", z powodu jednostronnego ujęcia narodowo-chrześcijańskiego" i z tego powodu, „że wśród słuchaczy Polskiego Radia znajdują się Żydzi".

Natomiast prawdą jest, że wspomniany odczyt kpt. Polesińskiego odrzucony został jedynie z tego powodu, że zawierał nieścisłości historyczne, nie charakteryzował Traugutta, jako wodza Powstania narodowego i pod względem formy nie odpowiadał wymogom radiofonii.

W stosunku do kpt. dypl. Polesińskiego Polskie Radio wyciągnie właściwe konsekwencje na odpowiedniej drodze za wprowadzenie w błąd opinii publicznej.

Kącik radiowy

DZIŚ, 12 sierpnia — PIĄTEK

16.45 Szwajcaria Kaszubska — felieton.

18.00 Rzeczy ciekawe z przyrody i techniki — pogad.

19.00 Arie w wyk. Cezarego Kowalskiego.

19.30 „Loża familijna" — koncert rozrywkowy.

21.55 Koncert symfoniczny.

„LOŻA FAMILIJNA"
wesoła audycja

W piątek, dn. 12.8. o godz. 19.30 nadaje Rozgłośnia Lwowska wesołą audycję pod obiecującym tytułem „Loża familijna". Złożą się na nią pogodne melodie operetkowe, oraz dowcipny satyryczny monolog „Meloman z jaskółki", a więc miłośnik muzyki, chodzący do opery na najwyższą galerię. Jako przeciwstawienie usłyszą radiosłuchacze skecz o „loży familijnej" na temat toczących się tam rozmówek.

Tabela wygranych

1 dzień ciągnienia III klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

PO 25.000 zł. n-ry:
36535 15000 163741 10000 69263 111104 132045 5000 156072 2000 26695 69121 155600 1000 7296 22415 41782 93173 131492 132841.

Po 15000 wygrały n-ry: 74837 104509.

Po 10000 wygrały n-ry: 21482

Po 2000 wygrały n-ry: 23609 36613 77604.

Po 1000 zł. wygrały n-ry: 153646

Po 500 zł. wygrały n-ry: 10526 37816 87015.

11354 21353 105939 121050 139760

Po 250 zł. wygrały n-ry: 11707 21769 47992 68161 102356 119754 134415 138103 139229 152450 154789

5258 6820 18888 23830 24340 27445 28822 35116 41023 41074 41858 42643 69618 70657 75827 84905 85555 91177 95212 98528 104753 105714 114034 116278 126972 128454 139790 144866 144945 149109 155931 158866.

Wygrane po 62.50.

Po 125 zł. wygrały n-ry: 108 501 22 1048 863 2018 507 644 848 3044 89 456 964 4213 446 784 882 5037 378 6843 65 7000 269 335 48 425 8000 633 71 802 975 9121 234 378 548 703 44 10091 169 329 11962 12006 770 872 13173 288 14599 731 992 15248 8315 68 623 837 49 910 16102 508 21 17338 502 658 814 91 18340 19339 74 20442 21391 709 88 973 22030 75 280 605 82 815 23 692 24023 288 96 654 756.

25554 82 615 755 884 948 26075 877 83 27365 658 28574 674 973 29334 32006 211 85 833 31140 333 541 68 846 32513 621 843 33102 257 34098 218 44 380 771 35997 36009 241 535 37609 938 38008 160 305 509 34 756 39341 891 945 40315 30 874 41139 98 380 42508 43032 44102 237 464 45040 46634 62 47189 262 622 848 48200 36 494 49037 50146 373 51506 52985 53289 603 28 54387 55052 157 220 465 366 57074 266 58302 59374 523 60014 136 461 83 585 61284 582 62020 169 589 639 72 865 63854 61 64244 382 690 65125 66541 67030 306 519 899 67030 306 519 899 68513 69158 54 220 578 70002 150 617 836 71429 603 72215 56 542 64 73220 74038 478 858 75147 479 698 76782 78052 62 355 437 54 563 732 854 79057 73 220 489 586 967 81 80124 288 609 701 92 866 997 81242 447 683 82246 586 709 83072 192 238 887 84098 105 495 707 85324 86236 535 98 87084 376 88168 856 89223 343 866 916 91842 92267 323 444 52 563 93408 35 767 94754 95306 874 96007 988 98042 737 849 99415

100989 101418 102632 732 917 103054 877 641 104245 801 105405 48 676 106663 935 107026 192 490 631 108559 109940 110225 775 941 111709 113391 575 85 114436 603 115078 750 919 117225 511 118779 119454 411 846 120432 798 843 121007 108 332 872 938 122080 116 671 123026 94 122 274 124019 430 125024 126062 94 542 127099 102 334 693 924 128148 403 768 129227 83 786 842 130871 132254 667 133306 558 878 59 911 134351 135 790 136139 343 545 137404 59 741 878 138059 550 644 850 139549 683 776 140085 796 937 141026 230 409 637 741 142034 641 725 143346 437 719 144089 394 697 939 145164 701 46 834 146441 53 85 147101 441 665 851 148061 134 150628 934 151076 203 312 61 666 958 153123 219 371 681 153294 595 154216 338 525 57 961 155376 620 89 156313 157082 492 526 703 878 158091 148 272

Wygrane po 125.—.

166 67 233 54 333 466 529 333 59 61 834 999 1737 97 2008 266 [illegible] 420 68 630 742 61 839 21 88 3127 439 676 716 923 4002 126 405 5032 243 371 577 6002 134 295 7217 37 539 44 673 761 904 13 8114 261 313 798 942 9004 36 64 200 495 661 80 948 10199 44 215 93 642 12203 528 81 615 709 934 13043 163 77 430 521 14109 263 387 454 694 764 15039 400 48 537 70 706 83 827 930 16188 392 664 858 17054 112 307 43 416 523 786 18186 324 19082 253 436 573 636 64 964 20126 414 512 44 662 938 21030 36 51 415 692 712 862 929 15 22010 43 148 348 88 [illegible] 23014 112 283 371 910 24059 80 228 619 722.

25326 426 87 592 654 955 26101 61 419 533 51 27340 406 646 974 28084 91 635 29008 51 402 616 88 859 925 49 30055 301 780 31258 63 552 704 32005 481 524 66 33002 114 007 470 551 34678 912 35034 277 679 814 903 48 36343 672 37253 619 772 929 38353 89 582 636 825 39215 318 471 617 970 40045 242 587 719 820 41016 532 46 724 42022 32 44066 172 996 45385 741 46012 158 643 68 743 47122 518 853 992 48190 971 49041 323 50656 702 908 51133 82 328 521 800 47 89 52572 86 796 943 68 53395 653 935 54098 219 87 865 55151 555 681 806 930 98 56038 466 57298 64 388 425 641 825 58277 348 59106 60749 857 919 61031 348 940 79 62101 67 209 470 58 615 743 937 63001 355 504 866 64838 52 65310 406 622 66318 506 70 67301 476 602 727 848 943 68052 91 172 305 469 553 87 816 916 69256 312 493 701 932 70503 875 71036 28 643 865 72109 335 426 914 73273 681 74005 293 [illegible] 760 841 75152 213 358 76745 930 77269 429 61 520 74 78478 534 49 748 709 80184 331 553 66 70 924 31 81863 958 82008 220 52 614 83594 638 905 45 84 249 354 528 642 47 [illegible] 51 85436 86126 75 427 569 795 867 87492 536 692 993 88260 506 55 858 89144 383 575 90181 716 91142 92175 329 574 84 661 82 993 93357 516 68 94214 303 438 595 693 804 954 95224 784 875 96269 607 23 981 97058 346 569 602 717 98238 457 563 649 910 99097 379 409 604 854 982

100025 187 205 16 486 969 101155 328 48 102462 524 103602 104467 871 105074 287 699 106229 107074 392 788 108132 36 74 347 109117 92 205 40 521 83 110434 677 932 90 112052 478 704 13 113404 641 114404 115221 354 521 39 768 910 28 116015 186 283 529 958 118406 793 873 925 119776 838 120089 545 121156 287 304 623 122354 647 801 123230 44 500 97 124070 200 45 82 125093 458 69 502 20 712 126419 640 127196 273 594 825 54 982 128183 586 129259 323 439 923 130013 86 369 583 837 131337 614 132277 133073 136340 56 134253 362 771 135321 731 843 136008 22 471 773 137168 244 480 138147 248 542 767 870 139034 222 655 140001 13 604 141296 306 142078 492 641 65 989 143005 167 434 55 6 144050 305 448 637 77 146075 280 873 86 905 147181 408 543 881 148047 54 148000 545 72 960 149508 681 816 95 920 91 150057 113 441 937 151016 92 631 35 701 899 913 40 43 152196 205 38 418 569 686 855 153042 48 99 173 342 154267 536 655 85 877 155169 213 374 156006 253 335 157683 738 803 158395 430 86 560 683 714 27 159009 133 608 41.

III ciągnienie

Wygrane po 125.—.

154 696 2193 318 415 3291 333 474 708 4032 165 5330 748 802 963 6421 7400 966 8470 9723 10088 893 11368 13034 90 991 14293 847 970 15485 819 16128 480 17354 408 18156 24 277 22 824 19147 86 629 21795 22295 355 582 749 23556 24462.

25602 26382 28233 410 29261 30959 31036 56 357 32378 33780 34095 682 867 35167 36739 37311 39007 636 41131 504 804 43583 44057 45314 478 46283 49215 4 511 500 50825 975 51678 52225 53320 66 832 53 54020 869 55070 757 56065 92 834 57313 417 58263 745 59052 782 60045 565 61111 316 430 62977 66192 369 436 651 775 67576 68428 70275 23 887 541 72271 958 73400 639 74203 75269 755 819 76856 77127 533 78075 505 79928 80343 503 81139 462 780 929 82354 486 83162 400 84380 512 85439 86434 88209 89138 90053 499 671 91671 911 92291 799 958 93135 96 605 9444 57 95053 96064 104 97591 99000 606

100534 800 101098 909 102730 945 88 103897 104498 946 105126 865 106000 391 455 851 108693 109497 860 110449 111137 564 112070 113142 114245 758 116305 117070 91 1118148 291 119041 120103 121951 12276 858 953 123025 125786 126801 127482 519 128382 579 130746 131858 132946 134163 740 135659 776 136453 57 138088 140181 463 141411 142534 143659 144201 722 145049 794 836 59 945 147103 229 56 148298 760 933 149789 862 150461 722 152278 381 153495 501 154290 156424 981 158680 159120 62.50 złotych

Wygrane po 62.50.

112 55 293 896 985 1055 100 61 243 87 524 2193 384 469 3602 82 90 942 3 4253 333 426 548 91 617 748 18 860 5092 802 6227 468 860 7117 330 400 8113 301 416 79 641 9145 393 588 10020 443 661 11013 368 406 776 810 909 12438 867 13360 14388 74 456 15340 43 587 840 953 16374 695 784 92 946 17883 18369 681 19046 287 819 989 20331 788 894 21238 7 566 71 647 740 96 22456 662 32 23258 327 92 414 559 61 24516 53 622 30 918 83.

25999 26294 413 909 27360 525 89 740 894 28166 296 732 29005 140 761 823 974 30688 869 31159 406 71 32099 148 327 751 33570 760 880 34069 381 992 35339 62 450 509 33 632 36070 368 522 37080 187 862 98 38044 184 39027 146 274 323 990 40 280 529 41806 42682 95 871 43109 665 764 44634 45787 46291 516 845 913 43 47539 609 835 48312 20 70 477 49020 113 248 531 50094 141 692 874 51226 385 406 31 597 52469 53584 54095 202 681 797 899 908 55490 56115 752 89 57171 240 88 496 550 59050 195 60042 308 689 781 61144 212 368 743 805 903 72 62129 98 594 63082 761 65426 66169 244 67159 351 789 831 918 68011 137 380 438 69094 264 513 817 952 70195 248 649 897 970 71032 93 458 731 19 60 72179 233 73400 74518 781 75396 470 701 76027 77644 751 78913 79650 75 818 80129 41 302 37 517 81003 024 306 8 402 834 80 82012 507 740 83007 197 261 81 82 574 84060 455 801 85074 329 464 683 86336 677 896 87064 288 367 524 825 89467 601 90036 141 836 962 91371 92085 104 206 475 857 9340 26 71 772 94523 677 95017 520 96112 50 377 610 83594 97016 544 54 839 972 98055 668 824 39 915 30

100370 838 101247 102054 552 651 103782 847 983 104740 956 105255 106517 70 681 107351 601 56 108013 196 340 109165 225 772 890 80 110186 433 111049 379 842 112018 533 658 812 113527 115311 431 600 714 59 116068 321 118238 402 597 784 119063 568 976 120027 433 97 121386 717 89 122000 132 648 720 123878 124489 639 125316 126693 744 828 127543 128935 129140 130010 244 472 131131 424 697 132088 199 774 133409 577 134296 349 705 135865 136225 137485 672 138242 426 627 728 87 140272 402 33 955 141652 720 947 142842 143296 450 503 810 144076 148284 375 928 145573 683 894 146948 147815 901 148420 43 89 799 149253 97 363 799 945 150621 152093 141 531 994 152586 153160 395 154740 155006 89 798 840 935 156073 216 480 865 91 942 157134 524 818 158698 716 159022.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

Po zł. 75.000 — 6844

Po 50.000 zł. — 151609

Po 25.000 zł. — 79144

Po 20.000 zł. — 105582

Po 15.000 — 88262 103851 105830

Po 10.000 zł. — 15149 37720 50077 96328 108205

Po 5.000 zł. — 694 6834 7596 37251 121266 136422 152842

Po 2.000 zł. — 15382 23178 47461 75896 104558 150857 156579

Po 1.000 zł. — 23179 19912 20898 37627 76961 801668 116376 122093 136046 148263

Po 500 zł. — 3884 6337 7553 7689 10574 12254 13695 20612 22625 28104 43776 44202 50538 54708 73769 74950 75347 79201 103235 106348 108861 117451 118769 137470 153046 154748

Po 250 zł. — 3039 6136 6368 11761 7574 21568 23280 31449 33891 39 40913 42558 42679 44075 51167 53542 57923 58119 58319 59052 66113 67671 67717 69795 70218 70796 74220 76020 76167 79993 82407 89236 89268 809808 91035 92301 92282 94997 96961 97121 97954 99051 103151 105272 106068 107062 108780 109439 109534 116727 117132 118891 119507 120649 122122 122456 124121 125053 125564 127414 129505 129536 133021 133070 133893 134603 135482 133228 136584 137962 143469 144649 145816 146326 146657 147884 150526 151947 153020 155150 155825 156142 157907

Wygrane po 125.—.

632 854 1072 117 370 902 2176 305 748 860 3064 386 854 4363 5187 271 581 6254 313 507 88 691 8284 957 7143 200 459 553 8116 387 868 9560 752 817 946 10400 11552 10 20 966 12337 831 16059 774 17121 644 18110 770 920 19228 535 830 20014 50 560 22193 289 752 23824 24728

25081 532 827 26520 988 27054 312 413 983 28526 963 29608 [illegible] 594 605 31042 292 336 32577 97 33115 642 34754 24 937 35070 775 981 36327 786 921 79 37315 440 504 634 63 914 38527 40020 111 797 872 42547 44134 38 553 45076 828 46187 550 26 640 896 47152 462 752 979 48088 309 419 844 972 49134 50228 357 406 51076 195 52380 98 53151 402 654 986 54944 55633 92 56429 612 59103 360 565 60865 61208 519 59 824 949 62521 823 63264 894 64507 704 66478 67337 508 68253 753 69417 70053 398 780 71636 72587 605 41 73122 533 843 74531 761 75785 76230 358 553 688 701 898 979 76290 358 553 688 701 898 77069 78010 112 07 364 720 907 79120 312 85 80213 472 797 81090 82310 741 83017 635 84411 86108 96 514 543 87676 781 263 88187 223 340 803 89115 240 90359 454 91447 621 92028 93086 844 94033 897 95117 848 926 96138 429 513 745 97114 99264 365 77

100278 380 101076 768 102053 285 467 103980 104277 479 105076 86 203 480 106113 107402 109032 94 230 110467 923 111936 112208 57 519 113335 540 612 114593 880 115083 762 116488 644 117012 421 118340 53 119385 68 792 120236 783 121341 71 540 805 59 122333 98 123366 536 124305 475 125426 126214 480 922 85 127177 246 301 535 870 129143 56 587 686 130226 131016 37 885 132166 380 134316 464 578 710 135096 167 706 137185 361 86 432 607 138583 678 85 733 139498 853 140733 141123 461 635 919 142014 29 674 705 143138 901 145167 426 919 60 146805 147517 906 148084 286 529 673 736 888 149712 150089 277 484 696 151688 152565 75 153553 641 803 154359 674 803 974 155141 407 156932 158359 61 581 670 800 159069 135 533 955.

Wygrane po 62.50.

343 656 835 925 75 1072 227 416 3 2028 91 9 149 202 748 3337 589 4224 40 379 740 993 5372 538 681 779 828 6079 38 35 273 415 790 824 990 920 988 967 7195 200 31 303 409 776 8076 156 304 589 9175 308 36 97 453 585 614 10289 400 665 785 857 11075 186 288 468 955 995 12591 95 631 710 11 812 988 13326 585 822 23 14288 346 19 522 41 771 851 915 15148 419 511 3 651 755 968 16220 304 384 513 671 72 17151 362 522 633 819 18469 638 991 19079 397 481 573 785 804 20669 558 776 16 833 98 21334 37 10 12 509 709 23 969 22066 140 239 360 407 73 634 702 8822 64 57 973 23066 642 768 95 883 901 21 212 396 984

25185 425 559 679 80 732 47 80 931 26349 561 810 982 27010 76 195 255 460 861 968 28352 457 551 907 76 29160 838 55 927 30056 497 735 31137 748 847 32387 856 925 33111 33 307 34391 589 625 708 35023 156 263 92 352 477 527 609 43 805 90 36185 308 750 898 37031 39 418 644 768 836 63 58368 585 767 844 39244 353 597 693 777 40073 151 972 41685 889 360 42059 352 654 43020 863 44330 468 529 57 669 864 45486 535 825 933 64 46023 164 497 642 708 927 47040 221 99 313 525 754 886 48520 774 908 50 49157 571 735 830 50175 445 51522 899 52023 64 118 78 3589 406 53 529 53120 256 322 772 826 54039 585 617 772 55263 309 23 94 559 948 56196 525 86 665 885 925 57436 916 58168 719 918 59241 472 573 614 738 60078 397 582 618 71 744 956 61029 79 150 268 664 717 90 998 62438 41 902 63874 64771 572 65020 861 66303 405 32 705 575 67064 196 657 802 935 68044 124 341 495 546 706 972 69357 684 757 973 70080 95 126 631 55 754 819 71152 72 248 416 23 71 540 646 85 744 925 72059 303 653 995 73126 380 81 88 484 702 74055 733 251 550 92 686 771 75374 538 839 96 76024 77317 456 76 596 674 724 78163 316 415 28 512 865 79285 412 16 528 884 916 25 80 082 95 590 858 901 02 81232 383 478 519 606 709 66 47 861 82226 776 997 83158 237 360 566 775 888 962 84042 58 96 448 85145 458 707 86082 210 68 76 432 754 72 87182 539 894 530 88454 517 717 951 54 89181 442 586 542 75 90206 25 691 859 946 91152 485 589 98 692 890 92844 84 93224 475 734 45 94224 328 448 533 892 95016 37 499 592 96204 303 481 581 97118 829 918 41 98200 66 332 501 29 62 656 707 99531 657 77

100038 176 573 77 676 101164 362 102004 323 40 449 661 947 103592 838 104359 694 105077 85 352 864 106030 477 700 91 107028 352 964 108378 [illegible] 109140 557 847 912 18 110168 79 401 591 676 111332 838 112061 92 375 817 113006 288 448 864 114059 421 115387 607 772 116159 376 655 730 809 27 117239 64 327 584 643 724 118042 604 34 629 928 119078 152 971 120071 102 44 408 500 121023 26 62 449 959 122028 380 433 40 605 756 931 66 124345 488 804 126392 127199 205 304 577 606 18 128094 316 50 497 745 895 129030 331 65 504 643 719 816 74 130015 221 500 631 33 131505 132131 851 74 934 133237 134833 470 92 135074 491 677 136328 412 22 563 761 815 137004 164 333 95 824 33 36 138205 873 139033 200 544 969 140095 976 141425 535 611 962 142029 192 220 554 771 143226 345 144031 190 79 254 48 690 724 91 145211 503 837 146307 459 656 76 734 859 147160 64 453 857 920 148396 553 149246 969 89 150141 215 591 931 151383 442 956 152158 354 914 87 153094 245 74 776 957 154035 182

Radio warszawskie

PIĄTEK, 12 sierpnia

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Muz. (płyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. poranna. 11.57 Hejnał 12.03 Aud. połudn. 15.15 — „Skrzydlata plotkarka" — słuchowisko dla dzieci. 15.30 Rozmowa z chorymi. 15.45 Wiad. gosp. 16.00 Koncert rozrywkowy (z Poznania). — 16.45 Szwajcaria Kaszubska. 17.00 Muz. tan. (płyty). 18.00 Rzeczy ciekawe z przyrody i techniki — pog. 18.10 Rec. fortep. Karola Kleina. — 18.45 Kronika literacka. 19.00 Arie w wyk. Cezarego Kowalskiego. 19.20 Pog. akt. 19.30 Loża familijna—koncert rozrywkowy (ze Lwowa). 20.45 Dziennik wieczorny i pog. 21.00 — Skrzynka rolnicza. 21.10 Chór Męski. Akomp. Arno Heintze. 21.40 — Wiad. sportowe. 21.55 Koncert symfoniczny pod dyr. Fitelberga. 22.55 Przegląd prasy i dziennik

WARSZAWA II: 13.00 Polska muzyka kameralna. 13.55 Parę informacji. 14.00 Program. 14.05 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Wiadom. sport. 15.05 Zespół Wilkosza. 17.00 Pog. aktualna. 17,10 Ork. symf. (płyty). 18.05 Muz. lekka i tan. (płyty) 22.00 „Lektura za trzy grosze" — felieton. 22.15 Muz. lekka i taneczna (płyty). 22.55 Pieśni japońskie i chińskie. 23.15 Muz. lekka i taneczna.

SOBOTA, 13 sierpnia

WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Muz. (płyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Ork. Poznańska. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. południ. 15.15 „Jantar" — bajka kaszubska. 16.00 Pog. Konkursowa Polskiego Radia. 16.10 Wesołe migawki — koncert (z Katowic). 16.45 Odczyt. 17.00 Muz. tan. 18.00 Nasz program. 18.10 Rec. wiolonczelowy Gaspara Casado (płyty). 18.45 „Podole" — kwadrans poetycki. 19.00 Arie i pieśni w wyk. Olgi Olginy — sopran (z Wilna). 19.20 Pog. akt. 19.30 Z pieśnią i tańcem przez C. O. P. 20.00 Aud. dla Polaków za granicą: 20.45 Dziennik i pog. 21.00 Jak sobie radzić w nieszczęśliwych wypadkach — pog. 21.40 Tr. meczu Polska — Jugosławia. 22.00 Godzina niespodzianek (z Wilna). 23.00 Dziennik.

WARSZAWA II: 13.00 Saint - Seans (płyty). 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozr. (płyty). 15.00 Wiad. sport. 15.05 Zespół Stefana Rachonia. 17.00 Pog.: Napoje orzeźwiające. 17.15 Pog.: fortep. Włodzimierza Horowitza. 18.15 Muzyka lekka i tan. (płyty). 22.00 Pieśni polskie w wyk. Witolda Myszkowskiego. 22.25 Muz. lekka i tan. (płyty).

KRONIKA KRAKOWSKA

Wieliczka pod czerwonym sztandarem

W ub. niedzielę, 7 b. m., odbyło się w Domu Robotniczym zgromadzenie ludowe zwołane przez P. P. S. Po zagajeniu przez tow. Holzera wybrano do prezydium tow. tow. Perza i Wałosika oraz przedstawiciela Str. Ludowego. Obszerne przemówienie na temat sytuacji politycznej i gospodarczej wygłosił tow. dr. Szumski.

Charakterystycznym było zachowanie się delegata starostwa, który kilkakrotnie przerywał mówcy; co rzecz jasna wywoływało objawy niezadowolenia wśród zebranych. P. delegat stanął w obronie przywódcy rebelianckich grup gen. Franco w Hiszpanii. Również nie podobała się p. delegatowi krytyka uchwalonych (jeszcze nie ogłoszonych) projektów ustaw samorządowych.

Po przemówieniu tow. Szumskiego zabierali głos tow. tow. Gałan, Dębowski i Jedynak, oraz ob. Cygan z ramienia Str. Ludowego. I tym również przerywał p. delegat starostwa. Zgromadzenie zakończono odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru.

Było by rzeczą pożądaną, aby na przyszłość starostwo delegowało reprezentanta bardziej obznajmionego z przepisami ustawy i ze sposobem zachowania się na zebraniach publicznych.

Akademia ku czci tow. Romana Szymańskiego

Oddział TUR. w Wieliczce urządził w niedzielę 7 b. m. Akademię ku czci Romana Szymańskiego, założyciela oddziału i sekretarza placówki PPS. w Wieliczce. Tow. Szymański, którego nieubłagana śmierć wyrwała przedwcześnie z szeregów walczącego proletariatu, zaskarbił sobie uznanie klasy robotniczej Wieliczki. Praca Jego, zwłaszcza na polu oświatowym, przyniosła piękne rezultaty.

Akademię zagaił tow. Fitowski, po czym orkiestra pod batutą tow. Palonczka odegrała marsza żałobnego. Z kolei tow. tow. Wałosik i dr. Szumski przedstawili życie i działalność tow. Szymańskiego. Nastąpiły produkcje muzyki, chóru i deklamacje solowe tow Dębowskiej i młodego tow. Fitowskiego oraz deklamacja chóralna.

Na zakończenie odegrano sztukę p. t. „Chłop i robotnik". Wykonawcami części artystycznej byli członkowie TUR. z Wieliczki. Kierownictwo spoczywało w wypróbowanych rękach tow. Wilkonia.

Akademia wywarła na zebranych niezatarte wrażenie.

Konferencja Okr. Budowlanych

Centralny Związek Robotników Przem. Bud. Drzewn. Ceram. Pokr. Zawodów w Polsce, Zarząd Okręgowy w Krakowie, ul. Batorego 1 zawiadamia wszystkie Oddziały w okręgu krakowskim, że w dniu 14 sierpnia o godz. 11-ej przed poł. odbędzie się Konferencja Okręgowa w sali Domu Górników, Al. Krasińskiego l. 16.

Sprawy bardzo ważne!

Oddziały obowiązane są bezwzględnie wysłać upoważnionych delegatów.

Zarząd Okręgowy Kraków.

Swięto „Czynu Chłopskiego"

Dowiadujemy się, że w programie uroczystości „Czynu Chłopskiego" nastąpiły pewne zmiany. **Zgromadzenie ludowe odbędzie się nie na Rynku, jak to poprzednio projektowano lecz na pl. Jabłonowskich.**

Głównym mówcą będzie prezes Rady Naczelnej Str. Ludowego ob. dr. Bruno Gruszka.

W Małopolsce zachodniej odbędzie się kilkanaście obchodów. Szczególnie licznie zapowiada się obchód w Myślenicach, Tarnowie i Bochni.

Strajk urzędników „Rekordu" zakończony zwycięstwem

Pełny tydzień trwał strajk okupacyjny urzędników fabryki „Rekord". W poniedziałek wieczorem zakończyła się konferencja w Inspektoracie Pracy podpisaniem protokółu, na mocy którego pracodawcy zobowiązali się wypłacić bezzwłocznie strajkującym pracownikom zaległe pobory i urlopowe, oraz cofnąć wypowiedzenia.

Dużo taktu i energii podczas konferencji wykazał Inspektor Pracy inż. Królikiewicz. Akcją z ramienia Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych (Sławkowska 6) prowadzili: Prezes tow. M. Statter i skarbnik St. Mrożek.

Należy się spodziewać, że nowy zarząd fabryki „Rekord", który w najbliższym czasie ma przejąć agendy i uruchomić fabrykę ureguluje stosunki z robotnikami i pracownikami w ten sposób, by w przyszłości nie dochodziło do zatargów i strajków

Na tropie zuchwałych włamywaczy z Sukiennic

W związku z włamaniem do sklepu jubilerskiego w Sukiennicach we wtorek w godzinach nocnych przeprowadzono na terenie miasta niespodziewaną obławę i rewizję w kryjówkach i melinach złodziejskich, które dały niezmiernie obfity materiał do prowadzenia śledztwa.

Aresztowano 129 osób, rekrutujących się ze świata podziemnego, w tym 19 kobiet, wśród których znajduje się szereg niebezpiecznych przestępców przez dłuższy czas ukrywających się przed okiem policji.

Z zebranego w czasie rewizji i obławy materiału — zdaje się rzeczą pewną, — że sprawcy zuchwałego włamania znajdą się już wkrótce w rękach policji.

Ze sportu

Mecz piłki wodnej

Jak już podaliśmy, dziś o godz. 17.30 odbędzie się w pływalni w Łobzowie mecz w piłkę wodną, który ściągnie nie tylko sportowy Kraków, ale również sympatyków drużyny, którzy przyjadą dopingować świat ulubieńców.

Mecz zapowiada się ciekawie, gdyż jest to jedna z najładniejszych rozgrywek sezonu, a zarazem pierwszy mecz w piłkę wodną, jaki oglądać będzie Kraków.

KS. „Dąb" po solidnym treningu, walczyć będzie w najsilniejszym składzie z reprezentacyjnymi graczami śląskimi, zaś KS. „Cracovia" po odmłodzeniu swej drużyny i solidnym przygotowaniu wzmocniona została reprezentacyjnym graczem dawnego mistrza Polski EKE-u Scholzem, który poprowadzi gospodarzy do zwycięstwa.

Przepiękna ta impreza ściągnie niewątpliwie tłumy sportowej publiczności Krakowa, tym bardziej, że ze względów propagandowych, ceny biletów są bar- [illegible]

Systematycznie okradali pracodawcę

Na ławie oskarżonych przed Sądem Okręgowym w Krakowie zasiedli trzej pomocnicy handlowi, zatrudnieni w restauracji Altera Freidenfelda, przy pl. Zgoda, Michał Kolasa, Witold Smolnicki i Juliusz Okoński, oskarżeni o okradanie swego pracodawcy, oraz cztery osoby oskarżone o paserstwo.

Kolasa, Smolnicki i Okoński dostawali się do restauracji w nocy komorą windową, służącą do przesyłania potraw i kradli wódki i różne towary spożywcze. Właściciel restauracji oblicza swe straty na 2000 zł. Część skradzionych towarów oskarżeni sprzedawali paserom.

Sąd skazał Kolasę, Smolnickiego, Okońskiego, Emila Dańkę i Władysława Stymwaka na 100 zł. grzywny; Władysława i Annę Kolasów sąd uniewinnił.

„Pan referendarz" umarzał podatki

Rzucone na ziemię podanie zdemaskowało oszustów

Od dłuższego już czasu napływały do policji skargi wielu kupców stołecznych, przeciwko Janowi Zawadzkiemu i Władysławowi Dąbrowskiemu, którzy wyłudzali różne kwoty pod pozorem wyjednania ulg podatkowych.

Aferzyści działali według dobrze opracowanego planu. Zawadzki udając kontrolera urzędu skarbowego, odwiedzał kupców, w rozmowie z którymi nadmieniał, że ma znajomego, byłego referendarza urzędu, ogromnie ustosunkowanego człowieka, który bez najmniejszego trudu może wyjednać dla zainteresowanego częściowe umorzenie zaległości, prolongatę opłat skarbowych i t. p.

Zawadzki podkreślał z naciskiem, że fatyge „pana referendarza" należy odpowiednio honorować, na co kupcy, w obliczu spodziewanych ulg, bardzo chętnie się godzili.

Wówczas zjawiał się ustosunkowany eks - dygnitarz. Z wielką znajomością rzeczy badał sprawę petenta i po dokładnym przewertowaniu wezwań płatniczych, odrazu określał bonifikatę i terminy płatności, następnie redagował podanie, pobierał niezwłocznie należność na znaczki stemplowe i inkasował swoje honorarium, które w niektórych wypadkach dochodziło do 400 złotych.

Oczywiście, obaj aferzyści kończyli swoją rolę na pobraniu pieniędzy i dalej już sprawą petenta się nie zajmowali, a podania ich wędrowały z miejsca do śmietnika.

Afera wydała się dzięki przypadkowi. Jeden z przechodniów znalazł porzucone przez oszustów na ulicy podanie właściciela sklepu bławatnego z ul. Franciszkańskiej i odniósł je kupcowi.

Poszkodowany odrazu zorientował się, że padł ofiarą oszustów i zawiadomił policję. Ponieważ „referendarz" i „kontroler" mieli zjawić się u kupca nazajutrz, po odbiór reszty kwoty, przeznaczonej na załatwienie podatku, w oznaczonym czasie czekała tam już policja, która aferzystów aresztowała i przeprowadziła do komisariatu.

Według pobieżnych obliczeń, oszuści zdołali nabrać kilkudziesięciu kupców na sumę około 10 tysięcy złotych. Z polecenia sędziego śledczego obu aferzystów osadzono w więzieniu.

Dom Wycieczkowy „Przelot"

W Katowicach uruchomiono dom wycieczkowy „Przelot" jako placówkę gospodarczo - społeczną, kulturalno - oświatową i wychowawczo obywatelską, opartą na zasadach spółdzielczych.

Zadaniem tej nowej spółdzielni jest:

Dostarczyć wygodnego pomieszczenia i taniego utrzymania wycieczkowiczom, kierującym się ze wszystkich stron Polski na Śląsk i nim się coraz żywiej interesującym; dać możność taniego a zdrowego odżywienia mało zarobkującej, a zubożałej kryzysem ludności, udzielać pomieszczenia dla rozmaitych typów kursów: społecznych, pedagogicznych, zawodowych, technicznych, wojskowych.

Poprzeć turystykę w obrębie Śląska, ogólnopolską w stronę Śląska i zagraniczną w Polsce, krajoznawstwo i kult sportów zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej.

Koncentrować informacje o Śląsku i jego ciekawościach w połączeniu ze zwiedzaniem miejsc pracy górniczej i przemysłowej, a przez to wzbudzać szacunek dla pracy polskiego inżyniera, górnika i robotnika, oraz dla dzieł geniuszu techniki przez poznawanie najrozmaitszych ośrodków wytwórczości.

Udzielać pomocy w zwalczaniu bezrobocia właściwymi drogami, t. j. tworzeniem sposobności do zarobkowania przez zakładanie placówek i zatrudnianie w nich bezrobotnych kobiet, niejednokrot nie żywicielek rodzin, dołączając się do ogólnej akcji w zwalczaniu tej klęski społecznej.

Placówka Dom Wycieczkowy „Przelot" powstała z wielkim trudem, wśród niesłychanie ciężkich warunków moralnych i materialnych. Jest twardym wysiłkiem grona obywatelek dobrej woli i poświęcenia pracujących od lat społecznie na tutejszym terenie. Aby dojść do tego, co zostało zrobione i co dzisiaj oddaje społeczeństwu usługi, grono to złożyło osobiste udziały, zaciągnęło zobowiązania u firm lokalnych na pobrany materiał na przebudowę, remont i inwestycje z trudem zdobytego lokalu.

Spółdzielnia zakładając tę placówkę, nie dysponowała żadnym kapitałem, ani majątkiem tak ruchomym — jak nieruchomym. Schronisko to nie jest obliczone na zysk, lecz jest ono placówką wybitnie społeczną, a w warunkach jakie przedstawia Śląsk dla przybywających tu coraz liczniej turystów pod względem ich zakwaterowania — może spełniać rolę instytucji wyższej użyteczności publicznej.

„Przelot" zaliczany jest urzędowo do rejestru schronisk społecznych w Polsce, tak na podstawie powyższych założeń, jak i następujących faktów:

Udziały członków są nieoprocentowane, Zarząd i Rada nadzorcza pracują bezinteresownie, aby tylko przysłużyć się dobrej sprawie; ceny noclegów i wyżywienia są tak skalkulowane, aby tylko nie powodowały deficytu; schronisko nastawione jest na specjalną troskliwość o młodzież szkolną.

Placówka ta jest jeszcze młodą, mało spopularyzowana, niereklamowana, bo nie stać jej na kosztowną reklamę. Wykazuje jeszcze braki i niezbędne ze względów gospodarczych i sanitarnych potrzeby. Z bieżących dochodów ledwie pokrywa koszty administracji i długi powstałe z wyżej przytoczonych powodów. W koniecznościach życia ponosi znaczne koszty czynszu lokalu z powodu jego centralnego położenia, a także prania pościeli działu noclegowego w miejscowych zakładach z powodu braku własnej pralni. W bilansie zamknięcia za rok ubiegły uwidoczniono stratę w wysokości 1200 zł.

Władze spółdzielni dążą do poprawy, podniesienia i programowego rozwoju placówki pod względem ideowym, organizacyjnym, gospodarczym i technicznym i czynią w tym kierunku wszelkie możliwe wysiłki.

Kto zapłaci za pomyłkę

Do sądu grodzkiego w Krakowie wpłynął ostatnio pozew jednej z właścicielek realności w dzielnicy XXI, która wystąpiła na drogę sądową przeciw gminie m. Krakowa.

Właścicielka, mająca domek nie skanalizowany, zleciła wywóz nieczystości koncesjonowanemu przez gminę zakładowi „Talarda". Tymczasem pewnego dnia, bez polecenia właścicielki, zajechały pod jej dom pompy miejskie i opróżniły dół kloaczny, a po tym wystawiono właścicielce rachunek o 100% wyższy od ceny, pobieranej przez zakład „Talarda".

W toku rozprawy sąd przesłuchał b. wice-prezydenta miasta p. Radzyńskiego, który jednak nie mógł wyjaśnić, kto w mieście, po za Zakładem Oczyszczania Miasta ma koncesję na wywóz nieczystości. Sędzia odroczył rozprawę, w celu przesłuchania dalszych świadków.

Historie dnia

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK PRZY PRACY. W kamieniołomach Bergera, podczas pracy upadł duży kamień na nogę i zmiażdżył stopę robotnikowi Józefowi Dudkowi. Wezwane Pogotowie Ratunkowe przewiozło ofiarę nieszczęśliwego wypadku do szpitala Ubezp. Społ. w Krakowie, gdzie amputowano mu nogę powyżej kostki. Policja prowadzi dochodzenie kto ponosi winę wypadku.

POŻAR. Wezwano straż pożarną do mieszkania Florentyny Świątek, przy ul. św. Filipa 4, gdzie zapaliła się ścianka z powodu wadliwej budowy pieca. Straż pożarna ogień ugasiła, szkoda nieznaczna. Wypadku w ludziach nie było.

PORACHUNKI OSOBISTE. Powstała bójka na ul. Grzegórzeckiej, między Franciszkiem Goździckim, Antonim Drożdżem i Władysławem Kowalczykiem — na tle porachunków osobistych. Goździcki doznał silnego okaleczenia głowy od uderzenia tępym narzędziem. Wezwane Pogotowie zabrało Goździckiego do szpitala św. Łazarza, skąd po opatrzeniu odesłano do domu.

OBŁAWA. — Przeprowadzono na terenie miasta Krakowa obławę i kontrolę melin złodziejskich, w czasie której zatrzymano 59 mężczyzn i 19 kobiet, ponadto w czasie ubiegłej doby zatrzymano za różne przestępstwa 31 osób i do stwierdzenia tożsamości doprowadzono 26 osób.

ZDERZENIE SAMOCHODU Z TRAMWAJEM. Na rogu ul. Straszewskiego i Kapucyńskiej zderzył się we środę w południe półciężarowy samochód z tramwajem. Skutkiem zderzenia rozbiła się szyba w tramwaju i skaleczyła motorowego Jana Jędrzejczyka, którego opatrzyło Pogotowie Ratunkowe.

Kronika Bielska

Na 30-lecie „Siły"

Bilety na pociąg popularny: „Na 30-lecie „Siły" do Cieszyna" wydaje sekretariat w Bielsku, Dom Robotniczy, w piątek i w sobotę od godz. 19 — 21; nie odebrane bilety wydaje tow. J. Kluska w dniu wyjazdu 14 b. m. od godz. 6-tej na dworcu w Bielsku.

Uczestnikom podaje się do wiadomości, że karta uczestnictwa wraz z gazetą jubileuszową i odznaką kosztuje 50 gr.; prosimy o uregulowanie należności przy odbiorze biletów.

ZARZĄD.

Za oszpecenie

Sąd Okręgowy w Krakowie skazał na 7 miesięcy więzienia Albina Koziołą za to, że w lutym b. r. w Kryspinowie, pod Krakowem, pod czas sprzeczki pokaleczył nożem Stanisława Laskowskiego, powodując trwałe zeszpecenie twarzy. Nadto sąd skazał oskarżonego na zapłacenie 60 zł. kosztów leczenia. Rozprawę prowadził sędzia dr. Bobilewicz, oskarżał prokurator dr. Szeliga, powództwo cywilne wnosił adwokat dr. Tomasik.

Odczyt w Jaworznie i w Jeleniu

W dniu 14 sierpnia b. r. odbędzie się w Jaworznie w Domu Robotniczego odczyt p. t. „Wczoraj, dziś i jutro Polski". Początek o godz. 10 rano. Odczyt wygłosi tow. dr. R. Szumski z Krakowa.

W tym samym dniu odbędzie się odczyt na ten sam temat w Jeleniu o godz. 2 popoł.

Uczeni angielscy w Zakopanem

Do Zakopanego przybyła liczna, ponad 60 osób licząca wycieczka intelektualistów angielskich, przeważnie profesorów, którzy przylecieli do Polski samolotem, odbywając tym środkiem lokomocji podróż krajoznawczą po Europie. Wycieczka, której z ramienia M. S. Z. towarzyszy Klara Jastroch, zabawi w Zakopanem około 9 dni, przeznaczając ten czas na wycieczki w góry i okolicę dla zapoznania się z folklorem i t. p.

Kina

ADRIA: „Pan redaktor szaleje" i „Niewidzialne małżeństwo".

L. O. P. P.: „W ogniu pocisków" i „Nie całuj w kinie".

PROMIEŃ: „Błękitna załoga" i „Sekretarka jej męża".

STELLA: „Pieśniarz Wiednia" i „Zamaskowany jeździec".

ŚWIT: „Chiński brylant".

UCIECHA: „Szczęśliwie się skończyło" i „Prawo młodości".

WANDA: „Saratoga".

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: Od 10 — 12 sierpnia 1938 r. włącznie: „Płynne złoto".

Radio krakowskie

PIĄTEK, 12.VIII 1938 r.

8.00 Muzyka lekka (płyty). 14.00 Muzyka obiadowa (płyty). 15.10 Lokalne wiad. gosp. 17.00 Dokąd jechać w święto? 17.05 Dokąd jechać w święto? (z Katowic). 17.10 Koncert w wyk. Ork. Salonowej Stow. Muz. „Stella" pod kier. Williama Szykfanca (z Łodzi). 17.50 Program 17.55 Wiad. bieżące. 21.00 Tadeusz Kudliński: Fragmenty z niewydanej powieści „Uroki" — czyta Zygmunt Esteicher. 21.55 Koncert symf. w wyk. ork. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 22.55 Przegląd prasy. —

SOBOTA, 13 sierpnia

8.00 Muzyka lekka (płyty). 14.00 Muz. obiadowa (płyty do Katowic). 15.10 Lokalne wiad. gosp. 17.00 Pog. aktualna. 17.10 Koncert ork. dętej Kolejowego Przysposobienia Wojskowego. 17.50 Program. 17.55 Wiad. bieżące. 18.10 Recital wiolonczelowy Gaspara Cassado (płyty). 21.00 Chwilka społeczna. 21.05 Lokalne wiad. sport.

Radio śląskie

PIĄTEK, 12 sierpnia.

5.15 Aud. poranna (płyty). 6.20 Muzyka z płyt. 13.50 Wiad. bieżące. 14.00 Muzyka obiadowa (płyty). — 15.10 Giełda Zbożowa i Towarowa w Katowicach. 17.00 „Jak spędzić święto?" (z Krakowa). 17.10 Koncert w wyk. Ork. Salon. Stowarz. Muz. „Stella". 17.50 Wiad. gospod. 17.55 Program. 21.00 Tad. Kudliński: Fragmenty z niewydanej powieści „Uroki", czyta Zygm. Esteicher (z Krakowa). 21.55 Wiad. sportowe. 22.00 Muzyka z płyt. 21.10 — „Melodyjna mieszanka" — koncert rozr. Wyk. Edmund Palmowski — piosenki, Szymon Wiśniewski — skrzypce, Jerzy Harald — solo jazz fort., Tadeusz Pliszewski — akomp.

SOBOTA, 13 sierpnia

5.15 Aud. poranna — płyty. 6.20 Muz. z płyt (z Warszawy). 13.50 Wiad. bieżące. 14.00 Muz. obiadowa — płyty. 15.10 Giełda zbożowa i towarowa w Katowicauch. 17.00 Koncert życzeń. 17.50 Wiad. sport. 17.55 Program. 18.00 Recital wiolonczelowy Gaspara Cassado — płytyt (z Warszawy). 21.00 Pogadanka aktualna.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.